

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

1. Relació amb el PEC	3
2. Contextualització	6
2.1. Context del centre	6
2.1.1. El context socioeconòmic i cultural del municipi	6
2.1.2. El context del barri	7
2.1.3. Perfil de l'alumnat	13
2.1.3.1. Perfil d'alumnat a l'ESO	13
2.1.3.2. Perfil d'alumnat al Batxillerat	15
2.1.3.3. Perfil d'alumnat als Cicles Formatius	16
2.1.4. Actuacions, plans i projectes relacionats amb la convivència escolar	18
2.2. Eina de sensibilització: percepció del claustre com a punt de partida	19
3. Diagnosi	21
3.1. Introducció	21
3.2. Metodologia	22
3.2.1. Justificació	22
3.2.2. Font o població	23
3.2.3. Categories i indicadors	27
3.2.4. Aplicació	28
3.2.5. Calendari	29
3.2.6. Validesa	30
3.3. Resultats	30
3.3.1. Global	31
3.3.2. Valors i actituds	33

3.3.3. Conflictes greus i gestió i resolució positiva de conflictes	38
3.3.4. Organització de centre	43
3.3.5. Qüestionari de l'aplicatiu informàtic (Comissió de convivència)	46
2.4. Conclusions	54
3. Objectius	55
4. Indicadors d'avaluació	57
5. Concreció de mesures, estratègies i actuacions	59
5.1. Actuacions previstes	59
5.2. Planificació	59

1. Relació amb el PEC

Alguns dels principis pedagògics que apareixen al nostre PEC tenen una relació directa amb la dimensió de la convivència escolar:

- **Excel·lència.** És evident la necessitat d'un bon clima de convivència al centre i a les aules per tal d'afavorir el procés d'aprenentatge dels alumnes i per tant perquè puguin assolir l'excel·lència. D'altra banda, cal tenir en compte que l'excel·lència no només correspon al desenvolupament de competències de caràcter purament tècnic o instrumental, sinó que hi ha competències de caràcter personal, social i ciutadà que són tant o més importants que la resta i que cal desenvolupar correctament per tal d'assolir l'excel·lència. Aquestes competències estan lligades amb el l'assoliment de diverses actituds i valors, que representa un dels nivells principals del projecte de convivència.
- **Equitat i inclusió educativa.** Segons el PEC, un dels principis que orienta la nostra resposta educativa és el fet de garantir la igualtat d'oportunitats i la justícia social per tal que tothom pugui assolir l'èxit educatiu. Aquesta dimensió està relacionada amb la inclusió educativa i amb l'objectiu d'anar reduint les diverses barreres a l'aprenentatge a les quals es poden trobar els nostres alumnes en el seu procés educatiu. Així doncs, i en relació als diversos nivells d'actuació que proposa el Departament d'Educació, aquests principis estan estretament relacionats amb el nivell "actituds i valors" i el nivell "organització de centre". El primer, perquè inclou categories com la coeducació, l'educació intercultural, l'educació en el respecte, o la inclusió, entre d'altres, que permeten generar un clima de respecte cap a la diversitat, que permeti formar persones que entenguin la diferència com un valor i cooperin per a superar les diverses desigualtats personals, socioculturals, de gènere, etc., que trobem en la nostra societat. La segona, relativa al marc organitzatiu, està relacionada amb aquests principis perquè regula les pràctiques i les polítiques a través de les quals es pot vehicular una resposta autènticament inclusiva, atenent a les categories d'acollida, participació o norma, entre d'altres, de tal manera que tothom se senti plenament inclòs en les activitats del centre i tingui les mateixes oportunitats de participar-hi amb èxit.

- **Cohesió social.** Tal i com indica el PEC, la nostra escola intenta impulsar una formació que afavoreixi l'educació en valors, la convivència i la implicació en una societat plural. Ens definim com una escola pluralista i democràtica, que intenta formar ciutadans capaços de conviure en la diferència, amb una gran capacitat de diàleg i d'enriquir-se a través de la diversitat cultural. Aquests principis, doncs, posen de manifest la necessitat de desenvolupar les diverses dimensions del nivell "actitud i valors", com ara la coeducació, l'educació intercultural, l'educació per la pau, l'educació socioemocional, l'educació en el respecte, o l'educació en la resolució positiva dels conflictes, entre d'altres. Així mateix, també respon el nivell "resolució de conflictes", especialment pel que fa a la categoria "gestió i resolució positiva dels conflictes", que entenem com una competència fonamental per a una ciutadania responsable i pacífica.
- **Innovació metodològica i didàctica.** Aquest principi fa referència al fet que volem ser una escola implicada amb la innovació, entesa com a millora. De la mateixa manera, entenem que el professorat s'ha de formar contínuament i ha de treballar de forma col·laborativa per a créixer com a comunitat i generar espais de coneixement compartit. Aquest mateix aspecte cal que sigui aplicat tant a les qüestions relacionades amb l'àmbit curricular, metodològic i didàctic, com també a l'àmbit de la convivència.
- **Innovació tecnològica.** Tenint en compte que la nostra escola, des del curs 2010-2011, participa del projecte 1x1, i que ens definim com una escola atenta al progrés, cal que parem atenció també a tots els aspectes relacionats amb la tecnologia que tenen implicacions en l'àmbit de la convivència. Així doncs, cal educar també en aquells valors i actituds que permetin al nostre alumnat desenvolupar estratègies d'autoregulació per a l'ús adequat i responsable de les tecnologies i generar unes normes que s'adequin a aquests canvis tecnològics. Al mateix torn, la tecnologia presenta reptes i oportunitats importants en relació a la participació i a la comunicació, dimensions que es troben dins el nivell "organització de centre".

Sens dubte, doncs, aquests principis que ens regeixen estan estretament vinculats a una educació en valors i actituds que és la que guiarà els objectius específics del nostre Projecte de Convivència. Són uns principis basats en el respecte, la convivència i la consideració per les diferències individuals que han de garantir un bon clima escolar i la participació de tota la comunitat escolar.

Cal tenir en compte que el nostre projecte educatiu disposa d'unes Normes d'Organització i Funcionament del Centre en què es desenvolupa tota la normativa i es detallen les diferents funcions dels diversos òrgans personals i unipersonals del centre. És en aquest document on també hi consten els criteris per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat i el funcionament de la tutoria. Les normes es llegeixen a l'inici de curs a la sessió 0 per tal que tot l'alumnat les conegui, però no són participades ni consensuades pels alumnes i els professors.

Finalment, cal fer notar el fet que actualment no disposem d'un Pla d'Acció Tutorial (PAT) actualitzat. Aquest aspecte és important ja que sovint és des de la tutoria que es desenvolupen moltes activitats relacionades amb la convivència. Així doncs, una proposta per aquest projecte pot ser la revisió i actualització del PAT en relació als diversos objectius que puguin sorgir de la diagnosi i la reflexió entre els diversos agents implicats en en desenvolupament d'aquest projecte.

2. Contextualització

2.1. Context del centre

2.1.1. El context socioeconòmic i cultural del municipi

El centre correspon a una escola de titularitat privada, concertat per la Generalitat de Catalunya. Es troba situat a Mataró, una ciutat costera de 128.265 habitants (IDESCAT, 2020) i capital de la comarca costera del Maresme (Barcelona).

Per lloc de naixement, la ciutat de Mataró té un 62,92% de població nascuda a Catalunya (xifra lleugerament inferior a la catalana, que és de 64,27%), un 18,97% de població nascuda a la resta d'Espanya (dos punts superior a al percentatge de Catalunya, que se situa en el 16,60%) i un 18,11% procedent de l'estranger (un punt inferior al percentatge de Catalunya, que és del 19,13% de la població). Per tant, es tracta d'una ciutat amb una immigració moderada i amb un percentatge elevat d'habitants nascuts a la resta del territori espanyol. Pel que fa a la nacionalitat, el 38,67% de la població és espanyola i el 16,33% restant és estrangera. Aquestes xifres varien en funció del barri i, com es veurà a continuació, són superiors en el cas del barri de Rocafonda on se situa el centre.

Pel que fa al nivell d'instrucció de la població (IDESCAT, 2011), podem observar que Mataró és una ciutat amb un percentatge superior a la mitjana catalana d'habitants majors de 16 anys que no tenen cap tipus de titulació (13,85% en relació al 10,02 de Catalunya) o bé que només tenen una titulació de primer grau (14,16% en relació al 13,45% de Catalunya). Per tant, el 28% de la població major de 16 anys de la ciutat té un nivell de formació de primer grau o inferior. D'altra banda, trobem que el 56,45% de la població disposa d'un nivell d'instrucció de segon grau, xifra molt similar a la catalana (56,21%) i que només el 15% tenen estudis universitaris (percentatge que és 5 punts inferior a la mitjana de Catalunya). Per tant, el nivell d'instrucció dels habitants de Mataró se situa per sota del nivell català, així com també del nivell de la comarca, tal i com es mostra en la taula següent:

Població de 16 anys i més. Per nivell d'instrucció. 2011						
	Mataró	Mataró %	Maresme	Maresme %	Catalunya	Catalunya %
Sense titulació	14.022	13,85%	34.606	9,79%	623.324	10,02%
Primer grau	14.341	14,16%	45.514	12,88%	837.313	13,45%
Segon grau	57.159	56,45%	203.610	57,60%	3.498.064	56,21%
Ensenyament universitari	15.729	15,53%	69.765	19,74%	1.264.747	20,32%
Total	101.252	100,00%	353.494	100,00%	6.223.448	100,00%

Taula 1. Nivell d'instrucció de la població <16 anys. Comparativa entre Mataró, Maresme i Catalunya.

FONT: Idescat, 2020.

Pel que fa al perfil econòmic de la població, el PIB de Mataró (23,9) és significativament inferior al PIB de Catalunya (30,1).

2.1.2. El context del barri

Més concretament, el centre es troba situat al Passeig de Rocafonda número 45-47, on comença el barri de Rocafonda a prop del límit amb el centre de la ciutat i el barri del Palau i l'Escorxador. A continuació, es realitza un resum de les dades més significatives obtingudes a partir del document: [Diagnosi inicial Barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador](#), realitzat per l'Ajuntament de Mataró l'any 2018.

Com es pot observar a la Taula 3, el percentatge de població nascuda a Catalunya al barri de Rocafonda és inferior al 50%. Així mateix, les dades indiquen que un 34% de la població ha nascut a l'estranger.

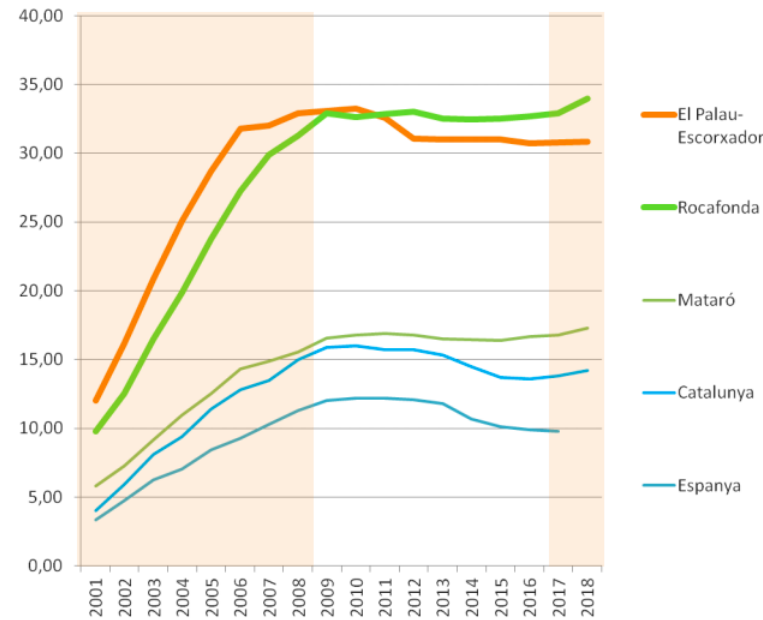
	Rocafonda			El Palau- Escorxador			Mataró		
Any/indicador	2013	2018	Variació	2013	2018	Variació	2013	2018	Variació
% població nascuda a Catalunya	46.23	47.88	3.57	51.28	53.46	4.3	61,56	63.07	2.45
% població nascuda Espanya	67.51	66.02	-2.21	68.98	69.15	0.25	83.51	82.69	-0.98
% nascuda a altres països i nacionalitat estrangera	19.47	19.23	-1.23	11.63	10.44	-10.23	13.58	15.63	15.09
%nascuda a altres països i nacionalitat espanyola	63.93	66.36	3.80	65.61	70.45	7.38	83.55	84.37	0.98
% nascuda a Espanya i nacionalitat estrangera	36.07	33.64	-6.74	34.39	29.55	-14.07	16.45	15.63	-4.98

Taula 2. Procedència de la població als barris de Rocafonda i El Palau i Mataró.

FONT: Diagnosi inicial Barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador.

El gran creixement de la població nascuda a d'altres països a Rocafonda i El Palau-Escorxador ha evolucionat sempre amb una dinàmica similar a la resta del context mataroní, català i Espanyol. Ara bé, el percentatge dels barris durant els darrers anys ha estat el doble de Catalunya i molt superior a la mitjana de Mataró.

En el període 2001-2010 va ser quan el fenomen migratori va patir un major dinamisme, caracteritzat per la intensitat en poc temps. A partir de l'any 2015 hi ha un canvi de tendència i inicia a grans trets una tònica ascendent, sobretot a Rocafonda (Gràfic 1).

Gràfic 1. Evolució del fenomen migratori.

FONT: Diagnosi inicial Barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador.

Tot i que la mitjana de Mataró de la població nascuda a d'altres països és de del 16,80%, als barris de Rocafonda, El Palau – Escorxador supera el 30%.

El 33,64% de la població de Rocafonda i el 30,85% de El Palau-Escorxador té nacionalitat estrangera. Als barris existeixen una diversitat molt àmplia de nacionalitats. La nacionalitat més present al barri de Rocafonda és la del Marroc amb un 58,3%, seguida de la xinesa amb un 5,03%. Als barris de El Palau-Escorxador es repeteix aquesta dinàmica, amb un 51,95% de població del Marroc, seguida per un 5,74% de població d'origen xinès. Cal considerar que aquest percentatge és a data 2018 i que han hagut processos de regularització en el passat.

Pel que fa al nivell d'instrucció, l'escala ascendent segons estudis acabats denota uns nivells d'instrucció per secció censal molt segregats a nivell de la ciutat de Mataró. Segons aquesta escala, els nivells d'instrucció són més baixos en el barri de Cerdanyola, una part de Cirera i Pla d'en Boet, però sobretot a Rocafonda i El Palau. Apareix a partir de les dades del padró que es detecten nivells d'instrucció baixos i d'analfabetisme que feia temps no es veien a la ciutat (Figura 1).

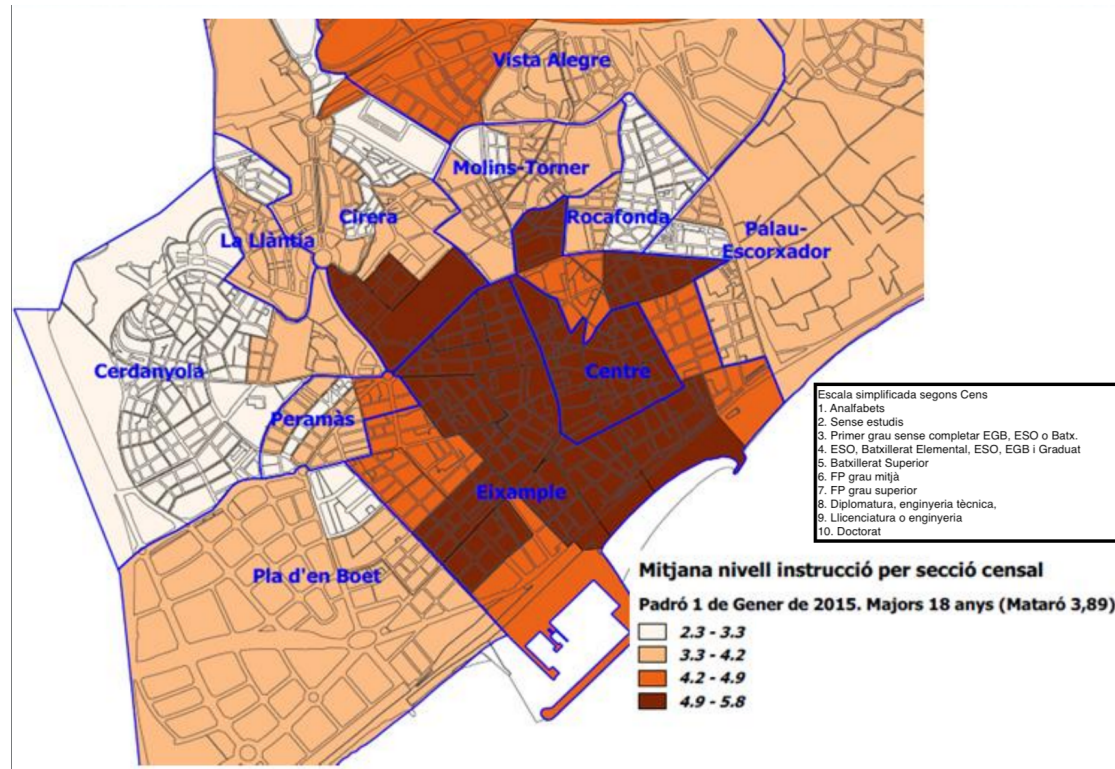
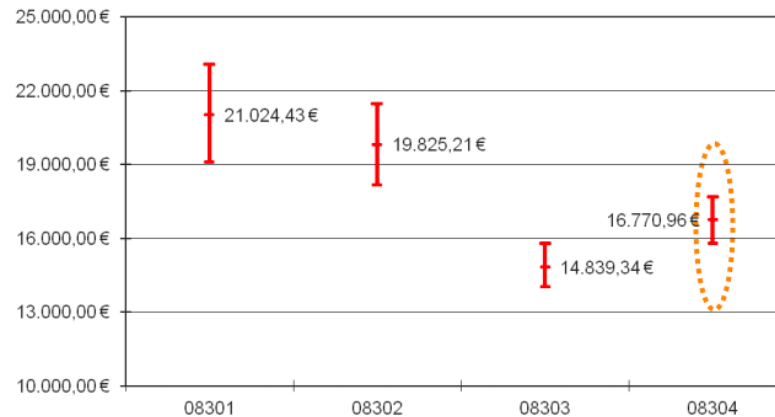

Figura 1. Nivell mitjà d'instrucció als barris de Mataró.

FONT: Diagnosi inicial Barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador.

Tot i que la zona que abarca el codi postal 08304 és molt ampla, els valors es concentren propers i no presenten una gran dispersió, i són estadísticament significatius. Si bé es troba significativament per sobre del barri de Cerdanyola (codi postal 08303) (Gràfic 2), la zona en què se situa el barri de Rocafonda presenta uns nivells de renda molt inferiors que els que presenten els barris del centre de la ciutat.

Gràfic 2. Nivells de renda per secció censal.

FONT: Diagnosi inicial Barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador.

Al codi postal 08304, que compren els barris de Rocafonda, el Palau, Molins-Torner, La Llàntia i Cirera, el percentatge d'atur va ser del 34,02% del total de la ciutat. Al disposar de dades per codi postal no es pot baixar al detall de barris, i al estar englobat amb d'altres no es pot apreciar el seu efecte real. S'estima que una gran part es concentren als barris de Rocafonda i El Palau.

Pel que fa als sectors ocupacionals de la població assalariada a Mataró, no es disposen de dades per codi postal ni per barris, però la destrucció dels llocs de treball de la construcció dels darrers anys (més de dos mil llocs de treball perduts en aquest sector) va tenir especial incidència en la població masculina migrant del barris, així com de la indústria de la confecció en dones. En un menor grau també es va

denotar en el cas del comerç. S'afegia a aquest element els nivells baixos de competència i el menor nivell d'instrucció dels habitants del barri, que va suposar més dificultats en la reorientació de la població que va perdre el lloc de treball durant l'etapa 2010-2013. Es desconeix el tipus de temporalitat i com és la precarietat de la població que s'insereix o es reinsereix al mercat de treball.

Pel que fa a la protecció social, l'any 2017 un total de 6.516 d'unitats familiars va ser ateses pels serveis de Benestar Social de l'Ajuntament de Mataró. El 20,76% d'aquestes unitats eren dels barris de Rocafonda, El Palau i l'Escorxador. Estandaritzats els casos per criteris i pes poblacional familiar, Rocafonda, el Palau i l'Escorxador doblaven la mitjana de la ciutat pel que fa a l'ús dels serveis d'infància de Benestar Social, mostrant la proporció més alta. De la mateixa manera, els barris del Palau-Escorxador i Rocafonda varen ser els que van presentar un major nombre d'unitats familiars acollides pels programes de Promoció Social de la ciutat, encarregats de realitzar un conjunt d'accions i projectes des dels equips tècnics amb col·laboració d'entitats i recursos de la xarxa per d'atendre les vulnerabilitats i les situacions d'exclusió social de les famílies, a través de la facilitació de la cobertura de necessitats bàsiques de subsistència i definir itineraris d'inclusió social.

Pel que fa als recursos, els darrers anys Rocafonda ha disposat d'una nova pastilla lineal d'equipaments gràcies a la zona del Parc de Rocafonda i els Ajuts de Llei de Barris. L'Escorxador ha passat en pocs anys de ser una zona més residencial a acollir equipaments culturals, educatius, social i laborals de ciutat.

Pel que fa a la percepció dels veïns sobre el barri, destaca l'element que es troba a faltar més presència policial i seguretat, així com també la percepció de manca de varietat comercial i la necessitat de manteniment dels espais públics. Com a elements positius, els veïns destaquen la presència de comerç de proximitat, l'existència d'equipaments als barris (Biblioteca, Centre Cívic, oficines d'atenció, Espai Jove...), així com els serveis bàsics de proximitat (bàsicament el CAP i els recursos educatius) i la situació geogràfica (a tocar polígon industrial, prop del mar i comunicació per passeig, prop del Centre, bona comunicació amb entrades i sortides ciutat, zona agrícola...).

2.1.3. Perfil de l'alumnat

2.1.3.1. Perfil d'alumnat a l'ESO

Gairebé la totalitat de l'alumnat d'ESO és del municipi i la gran majoria són del barri o de barris propers a l'escola (Molins, Vista-Alegre, Cirera, Palau i l'Escorxador, Centre).

Com que el nostre centre adscrit és l'Escola Balmes (un centre privat i concertat d'una sola línia del municipi que només oferta infantil-primària), a primer d'ESO ingressen entre 20 i 25 alumnes procedents d'aquesta escola, i la resta provenen d'altres escoles, la majoria escoles públiques del municipi de Mataró, del barri o barris propers. Normalment, l'escola acostuma a acollir a primer d'ESO nens i nens provinents de moltes escoles diferents. Això provoca una gran diversitat pel que fa als aprenentatges previs i a les metodologies didàctiques a les quals l'alumnat està acostumat.

Les xifres indiquen que un volum important dels alumnes (al voltant del 40%) de l'escola provenen del centre adscrit, l'Escola Balmes. La resta d'alumnes, exceptuant alguns casos, provenen d'escoles públiques, la majoria de les quals es troben a l'entorn de l'escola. Així, trobem que d'entre les escoles públiques, són més significatius els percentatges d'alumnes provinents de les escoles Àngela Bransuela, Maria Mercè Marçal, Germanes Bertomeu, Marta Mata o Rocafonda. Tanmateix, les xifres no presenten una regularitat i el percentatge varia de forma significativa d'un any a un altre. S'observa una tendència al decreixement en relació als alumnes que provenen d'escola pública i els que provenen d'escola concertada, que era del 60% al curs 16-17 i se situa al 49% a les preinscripcions del darrer curs, 20-21.

Pel que fa a la diversitat de l'alumnat, a causa del caràcter obligatori de l'etapa, l'ESO presenta una quantitat elevada d'alumnes amb necessitats educatives especials. Tenint en compte l'alumnat que actualment està cursant aquesta etapa, trobem que, en relació als alumnes matriculats al centre el curs 20-21:

- Al voltant d'un 30% dels alumnes d'ESO presenten algun tipus de necessitat educativa, segons la distribució següent:

Tipus de necessitat educativa*	Nombre absolut d'alumnes	% en relació al total de l'alumnat d'ESO	% en relació al total d'alumnes amb necessitats educatives
Necessitats educatives derivades d'una situació socioeconòmica desfavorable	30	12,5%	36%
Dislèxia	19	8%	24%
TDAH	15	6%	19%
TEA	9	4%	11%
Altes capacitats (AACC)	6	2,5%	7,5%
Alumnes nouvinguts	3	1,3%	4%
Trastorn específic del llenguatge (TEL)	3	1,3%	4%
Discalculia	2	0,8%	2,6%
TOC	1	0,4%	1,3%
Discapacitat Intel·lectual Lleu (DIL)	1	0,4%	1,3%

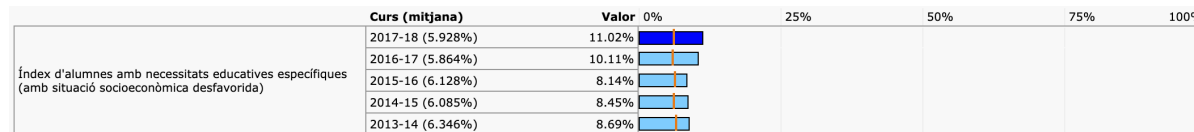
**Alguns alumnes presenten més d'una necessitat o trastorn alhora.*

Taula 3. Distribució de l'alumnat segons les necessitats educatives

FONT: Elaboració pròpia.

- Al voltant d'un 15% dels alumnes d'ESO presenten una necessitat educativa reconeguda per l'EAP com a NEE (tipus A, B o C). D'aquest 15%, al voltant d'un 80% tenen reconegudes necessitats educatives derivades de la situació socioeconòmica (tipus B, corresponen a un 12,5% del total), i la resta són necessitats d'aprenentatge (tipus A) o alumnes nouvinguts (tipus C).
- Al curs 20-21, 18 alumnes d'ESO disposen d'un PI, 4 dels quals són curriculars i la resta, metodològics.

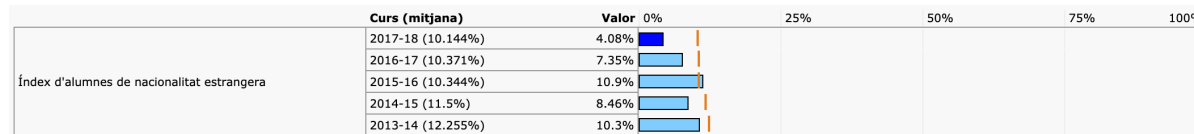
En relació als alumnes amb necessitats educatives derivades d'una situació socioeconòmica desfavorida, les dades de l'històric del SIC indiquen un increment gradual d'aquest tipus d'alumnat al centre dels darrers anys (Gràfic 3).

Gràfic 3. Índex d'alumnes amb necessitats educatives derivades d'una situació socioeconòmica desfavorida.

FONT: SIC.

Pel que fa a la nacionalitat dels alumnes d'ESO, la mitjana dels darrers cursos indica que aproximadament un 8% de l'alumnat de l'escola té nacionalitat estrangera. Tanmateix, les dades mostren una tendència a la disminució.

Gràfic 4. Índex d'alumnes amb nacionalitat estrangera..

FONT: SIC.

2.1.3.2. Perfil d'alumnat al Batxillerat

La majoria de l'alumnat de batxillerat és del municipi, tot i que hi ha alguns/es alumnes que provenen de localitats properes a Mataró (Vilassar, Sant Vicenç de Montalt o Cabrera). Una part important de l'alumnat que cursa 1r de batxillerat a l'escola ha cursat prèviament al centre l'ESO (entre un 55% i un 65%).

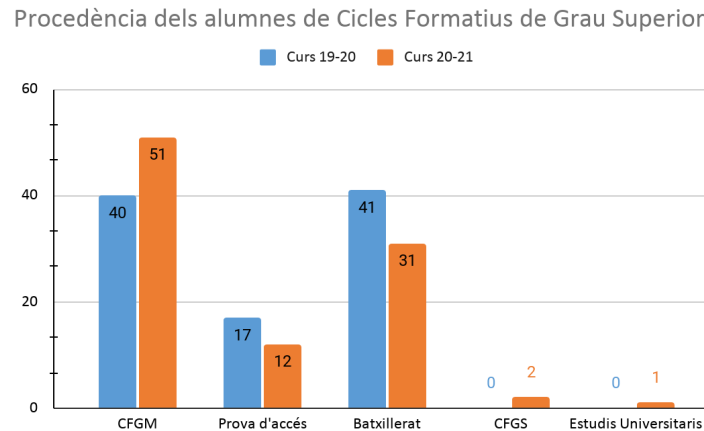
Les dades indiquen que la majoria d'alumnes de batxillerat que no han cursat l'ESO a la nostra escola provenen de centres concertats de la ciutat (entre el 70% i el 100% en funció de la promoció).

En general, s'observen pocs alumnes amb necessitats educatives en aquesta etapa.

2.1.3.3. Perfil d'alumnat als Cicles Formatius

La gran majoria dels alumnes que cursen Cicles Formatius de Grau Mitjà a l'escola accedeixen a través del graduat en ESO (88% aproximadament). Qui no ho fa a través de l'ESO, ho fa per la via del PFI o bé per prova d'accés.

En el cas dels Cicles Formatius de Grau Superior, les dues vies d'accés que mostren major representació són el Batxillerat o d'un CFGM. Com es pot observar en el gràfic 5, en el darrers curs han augmentat els alumnes que accedeixen a través de CFGM, i han disminuït els que ho fan per la via del Batxillerat.

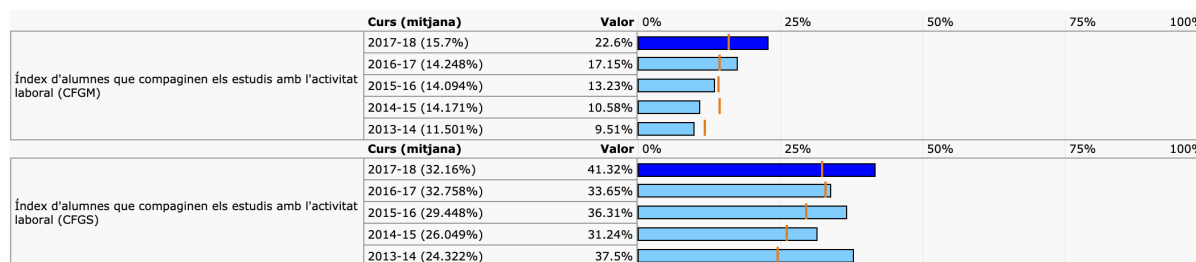
Gràfic 5. Via d'accés dels alumnes (CFGM i CFGS).

FONT: SIC.

Si ens fixem en els percentatges segons la procedència de l'alumnat de CFGS del curs 20-21, gairebé la meitat dels alumnes procedeixen d'un CFGM. El percentatge d'alumnes que accedeixen a aquest ensenyament a través del Batxillerat se situa en el 32%. Destaca el fet que en aquesta darrera promoció, el 71,5% dels alumnes d'Higiene Bucodental procedeixen d'un CFGM, mentre que només el 18% procedeix de batxillerat. Aquesta dada és similar en el cas d'EASE, on el 68% dels alumnes provenen d'un CFGM. En canvi, en el cas de Laboratori Clínic i Biomèdic i Educació Infantil, els alumnes provinents d'un cicle formatiu no superen el terç del total, mentre que els de batxillerat són la meitat o més.

Cal tenir en compte que recentment es va eliminar el requisit de prova d'accés per accedir a un Grau Superior des de la via de la formació professional de Grau Mitjà, per la qual cosa és d'esperar que el percentatge d'alumnes que provenen des de l'obtenció d'un títol de Grau Mitjà sigui en un futur com a mínim del 50%, tal i com ho ha estat de mitjana aquest darrer curs.

Les dades del SIC indiquen que en els darrers cursos ha anat augmentant el percentatge d'alumnes de CFGM que compaginen els estudis amb l'activitat laboral, que se situava al curs 17-18 en un 22,6%, per sobre dels centres de la mateixa complexitat. En el cas dels alumnes de CFGS, aquesta xifra se situa de mitjana al voltant del 36%, i és superior en tots els anys a la mitjana dels centres de la mateixa complexitat.

Gràfic 6. Índex d'alumnes que compaginen estudis amb activitat laboral (CFGM i CFGS).

FONT: SIC.

2.1.4. Actuacions, plans i projectes relacionats amb la convivència escolar

En relació a l'acollida, al centre es realitzen actuacions tàcites quan arriba un professor o un alumne de nova incorporació, però no existeix un pla d'acollida documentat ni pel que fa al professorat de nova incorporació al centre com tampoc per a l'alumnat i per a les seves famílies. Actualment, consta a les NOFC del centre que la coordinadora del departament d'Orientació educativa és la responsable de dissenyar plans d'acollida del nou alumnat.

D'altra banda, a l'escola es realitza un programa de tutoria entre iguals (programa TEI), en què els alumnes dels cursos superiors d'ESO tutoritzen els alumnes dels primers cursos, fet que afavoreix l'acollida de l'alumnat nouvingut a 1r d'ESO i també la convivència i la resolució de conflictes, ja que els alumnes més grans ajuden a acompanyar els més petits i són una via a través de la qual poden comunicar amb confiança les seves preocupacions o les situacions problemàtiques que poden viure a l'escola.

Finalment, des de fa més de 30 anys, es dinamitza l'hora del pati a través del foment de l'esport, concretament el voleibol. S'organitza una lliga durant l'hora del pati que genera cohesió de grup i participació i que evita que en aquestes estones es puguin produir situacions conflictives. L'elecció d'aquest esport es va dur a terme per diversos motius, entre els quals destaquen el fet que és un esport no majoritari i per tant tots les nenes i nens, quan arriben a primer d'ESO, en presenten un domini similar; al ser un esport on no hi ha contacte, apareixen molt menys conflictes que no pas amb altres esports com el futbol o el bàsquet; a més, és un esport que atrau força a les noies i, per tant, en fomenta la seva participació, la qual cosa afavoreix la coeducació i la participació equitativa de tot l'alumnat.

2.2. Eina de sensibilització: percepció del claustre com a punt de partida

El darrer trimestre del curs 18-19 es va realitzar una activitat de sensibilització amb el claustre de professors en què es compartien marcs conceptuals sobre la convivència i el clima de centre. L'anàlisi dels resultats de l'activitat indiquen que:

1. Tenint en compte les respostes a nivell individual, apareixen com a afirmacions fonamentals en el moment actual del centre les següents (per ordre):
 - 1.1. La millora de la convivència és un mitjà per garantir l'ensenyament i l'aprenentatge.
 - 1.2. La capacitat del professorat per reflexionar sobre la seva pràctica docent i experimentar noves metodologies que faciliten l'expressió d'inquietuds, anhels, emocions, sentiments i idees de l'alumnat, incideix de manera directa en la convivència de l'aula i del centre.
 - 1.3. La convivència positiva requereix l'elaboració d'unes normes clares i consensuades amb la participació de tota la comunitat educativa.
 - 1.4. L'existència de canals de participació reals de tots els estaments del centre, i especialment de l'alumnat, potencia el sentiment de pertinença, la millora del clima i la convivència escolars.
2. Tenint en compte les reflexions en petit grup, apareixen com a afirmacions fonamentals en el moment actual del centre les següents (per ordre):
 - 2.1. La millora de la convivència és un mitjà per garantir l'ensenyament i l'aprenentatge.
 - 2.2. La capacitat del professorat per reflexionar sobre la seva pràctica docent i experimentar noves metodologies que faciliten l'expressió d'inquietuds, anhels, emocions, sentiments i idees de l'alumnat, incideix de manera directa en la convivència de l'aula i del centre.
 - 2.3. L'existència de canals de participació reals de tots els estaments del centre, i especialment de l'alumnat, potencia el sentiment de pertinença, la millora del clima i la convivència escolars.

- 2.4. La convivència positiva requereix l'elaboració d'unes normes clares i consensuades amb la participació de tota la comunitat educativa.
- 3. Després de posar en comú els acords dels diferents grups, s'estableixen com a afirmacions fonamentals les següents:
 - 3.1. L'existència de canals de participació reals de tots els estaments del centre, i especialment de l'alumnat, potencia el sentiment de pertinença, la millora del clima i la convivència escolars.
 - 3.2. La millora de la convivència és un mitjà per garantir l'ensenyament i l'aprenentatge.
 - 3.3. El professorat necessita ajut a l'hora de plantejar i abordar certs problemes de convivència a l'aula o al centre.

Per tant, podem destacar com a eixos fonamentals per al claustre la participació, la relació entre una bona convivència i la qualitat de l'aprenentatge, la necessitat de suports a l'hora d'abordar certs problemes de convivència, l'impacte de la capacitat reflexiva dels docents sobre la pràctica i l'establiment de metodologies que facilitin l'expressió i comunicació, i la necessitat de normes clares i consensuades per a una convivència positiva. En relació a aquest últim punt, un/a docent afegeix a les observacions i comentaris que “en el nostre centre les normes estan clares el que cal és la participació de tots els estaments”.

3. Diagnosi

3.1. Introducció

Per tal de donar resposta a la resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del projecte educatiu de centre abans del març del 2020, i en base a les orientacions i recursos que la Generalitat de Catalunya ha posat a disposició dels centres a través d'una aplicació informàtica, hem decidit elaborar una diagnosi per tal d'analitzar i valorar l'estat de la convivència a la nostra escola amb la finalitat de proposar uns objectius i unes actuacions coherents a les nostres necessitats.

A continuació, es detalla com s'ha portat a terme aquesta diagnosi (quina metodologia s'ha usat), com s'ha realitzat l'anàlisi de les dades i quins resultats s'han obtingut, i quines conclusions se n'han derivat.

3.2. Metodologia

3.2.1. Justificació

Fenomen	Tècnica d'obtenció de la informació	Fonts/agents implicats			
		Alumnat	Personal docent	Comissió de convivència	Documents i registres
Convivència escolar	<i>Qüestionari valoració alumnat</i>	Sí			
	<i>Qüestionari valoració professorat</i>		Sí		
	<i>Qüestionari aplicatiu</i>			Sí	
	<i>Matriu de dades</i>				Sí

S'ha considerat que aquestes són les eines més adients per a realitzar aquesta diagnosi perquè, en primer lloc, ens permeten obtenir una informació estructurada, de fàcil quantificació i interpretació i, en segon lloc, perquè ens ajuden a obtenir una visió general de les dimensions sobre les quals volem obtenir la informació, ja que són, totes elles, tècniques de fàcil distribució i buidatge i, per tant, que en facilita la distribució total al professorat i quasi total a l'alumnat.

L'objectiu d'aplicar aquestes tècniques és el d'obtenir informació relativa a la percepció que tenen els professors i els alumnes sobre certs aspectes relacionats amb la convivència escolar (actituds i valors, resolució de conflictes i organització del centre), així com estructurar la informació relativa a l'aparició de conflictes, d'incidents, de casos d'assetjament escolar, de casos d'absentisme, etc. Aquesta informació s'ha

usat per analitzar aquestes dimensions i estudiar si existeixen àmbits de risc o oportunitats de millora en el marc de la convivència del nostre centre, així com també algunes correlacions en funció del gènere, l'edat, el curs, els àmbits d'aprenentatge o la tutoria, entre d'altres.

3.2.2. Font o població

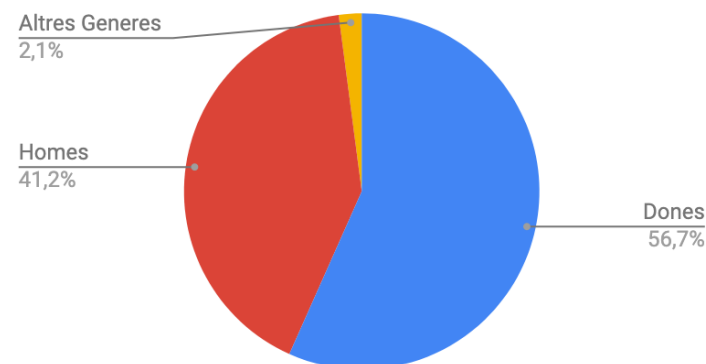
S'han determinat tres fonts o poblacions prioritàries:

- Alumnat
- Personal docent del centre.
- Comissió de convivència.
- Documents (registres d'incidències, d'absentisme, de conflictes, expulsions, etc.).

Pel que fa a la mostra de l'alumnat, cal tenir en compte que els alumnes enquestats han estat un total de 337, amb la distribució següent:

GÈNERE	Nombre d'alumnes
Dones	191
Homes	139
Altres gèneres	7

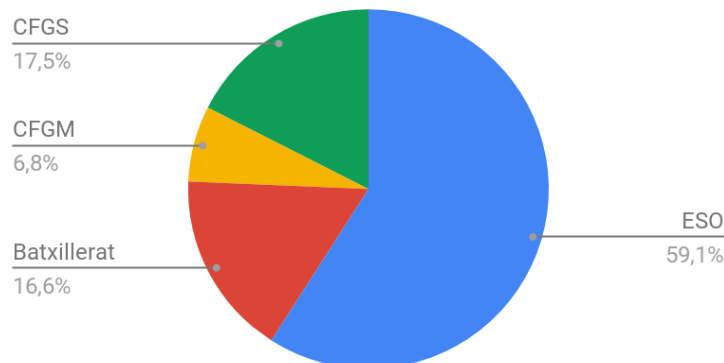
Distribució per gènere

Cal tenir en compte la poca representabilitat d'aquells que han escollit l'opció "altres gèneres", malgrat en considerarem les respostes perquè, justament, la qüestió de la convivència està necessàriament relacionada amb el respecte a la diversitat de gènere (inclosa com a indicador en la dimensió "coeducació").

ETAPA	Nombre d'alumnes
ESO	199
Batxillerat	56
CFGM	23
CFGS	59

Distribució per etapa

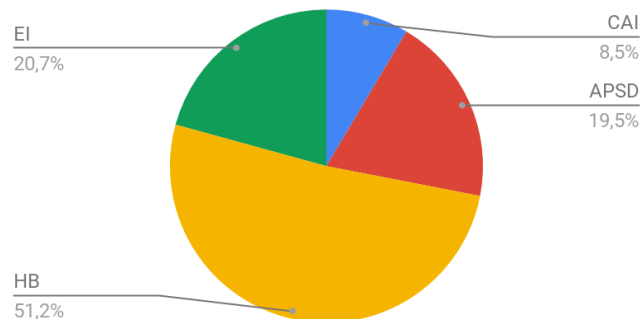

Pel que fa a la distribució dels alumnes per etapa, cal tenir en compte que la mostra d'ESO és molt representativa en tant que agrupa pràcticament la totalitat de l'alumnat d'aquesta etapa. En canvi, pel que fa a l'etapa del batxillerat, cal tenir en compte que només representen els alumnes de 1r, ja que els de segon no varen realitzar l'enquesta.

Finalment, cal tenir en compte també que la representativitat en el cas dels cicles formatius, especialment en el cas dels cicles formatius de grau superior, és molt dubtosa, perquè es va poder comptar amb la col·laboració d'una mostra molt reduïda de l'alumnat que no representa la totalitat dels cicles formatius que es realitzen a l'escola, tal i com es mostra a la taula i gràfic següents:

CICLES FORMATIUS		Nombre d'alumnes	
CFGM	CAI	7	23
	APSD	16	
GFGS	HB	42	59
	EI	17	
	EASE	0	
	LAC	0	

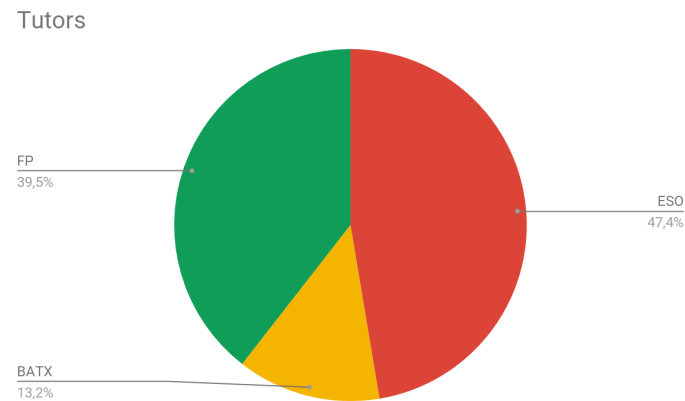
Distribució dels Cicles Formatius

En el cas del CFGS d'Educació Infantil (EI), la mostra només representa als alumnes de 2n, i hi ha dos cicles formatius (EASE i LAC) que no van participar de l'enquesta i que, per tant, no queden representats en aquest estudi.

Per aquest motiu, en el moment de l'anàlisi s'oferirà una discussió dels resultats que se centrarà, sobretot, en els resultats globals de tot l'alumnat i, concretament, en els resultats obtinguts a l'etapa de l'ESO. Aquesta decisió respon al fet que, d'una banda, la mostra de l'ESO és molt representativa, ja que comprèn pràcticament la totalitat de l'alumnat d'aquesta etapa i, per tant, els resultats que se'n deriven són molt fiables; i, de l'altra, al fet que considerem que representa el focus d'atenció i acció per a l'adquisició dels valors, les actituds i les competències necessàries relacionades amb la convivència, ja que ens trobem encara en una etapa obligatòria on els alumnes han d'adquirir i consolidar aquests aprenentatges i aquestes actituds i on, la naturalesa de l'etapa, permet també una intervenció més ambiciosa pel que fa a aquestes qüestions.

Pel que fa al qüestionari al professorat, ha comptat amb la participació de 47 docents, que representen un 89% del claustre, dels quals 12 són homes (26%) i 35 són dones (74%). D'altra banda, dels 47 docents que van respondre el qüestionari, 38 han exercit funcions de tutors en els darrers anys, amb una distribució com la que es mostra en el gràfic següent:

Sobre la comissió de convivència, cal dir que agrupa a vuit professors del centre, de la manera següent:

- Director.
- Coordinadora d'ESO.
- Cap d'Estudis.
- Orientadora educativa.
- Un tutor d'ESO.
- Un tutor de Batxillerat.
- Dos tutors de Cicles Formatius.

3.2.3. Categories i indicadors

Per a l'establiment de les categories i els indicadors per al constructe “convivència escolar”, s’han determinat aquells que proposa la Generalitat de Catalunya en *Continguts de l’aplicació informàtica per a l’elaboració del projecte de convivència*¹, i que són els següents, en relació a les tècniques d’obtenció de la informació escollides:

Constructe o fenomen	Categoria	Dimensió	TOI
Convivència escolar Necessària relació entre persones basada en xarxes de sentit compartit	Valors i actituds	Coeducació	Qüestionari a l'alumnat Qüestionari al professorat Qüestionari a la Comissió de convivència (aplicatiu)
		Educació intercultural	
		Educació per la pau	
		Educació socioemocional	
		Educar en el respecte	
		Educar en l'esforç i la responsabilitat	
		Educar en la gestió positiva dels conflictes	
		Inclusió	Matriu de dades
		Absentisme	
		Conflictes greus	Matriu de dades

Resolució de
conflictes

¹ Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya (2018). *PROJECTE DE CONVIVÈNCIA I ÈXIT EDUCATIU. Continguts de l’aplicació informàtica per a l’elaboració del projecte de convivència*. Generalitat de Catalunya. Vist el 19 de juny de 2019 a: <http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/documents/PdC.pdf>

		Gestió i resolució positiva dels conflictes	Qüestionari a l'alumnat Qüestionari al professorat Qüestionari a la Comissió de convivència (aplicatiu)
	Organització de centre	Acollida	Qüestionari a l'alumnat Qüestionari al professorat Qüestionari a la Comissió de convivència (aplicatiu)
		Comunicació	
		Estructura i gestió dels recursos	
		Norma	
		Participació	

3.2.4. Aplicació

En primer lloc, s'ha distribuït el qüestionari de convivència per a l'alumnat als alumnes, a través de les classes de tutoria, per a assegurar que el màxim possible d'alumnes el duia a terme i per solventar possibles problemes o dubtes en cas que apareguessin. La distribució s'ha fet de forma telemàtica, a través de la plataforma on-line de formularis que ofereix l'entorn *Google*.

En el cas del professorat, se'ls ha distribuït el qüestionari de forma telemàtica, a través d'un enllaç penjat a la plataforma de gestió del centre, i se'ls ha donat un marge d'una setmana per a realitzar-lo.

En tots dos casos, s'ha obligat a entrar a través del correu electrònic de l'escola, que té llicència Google, per tal de restringir a una sola participació per persona.

Al llarg de diverses sessions, la comissió de convivència s'ha reunit per tal de respondre el qüestionari que la Generalitat de Catalunya ofereix dins de l'aplicatiu que orienta l'elaboració del Pla de Convivència. Aquestes reunions s'han estructurat en forma de grup de discussió on les respostes s'han consensuat de forma conjunta entre els diferents membres de la comissió.

Finalment, s'ha realitzat el registre dels incidents, conflictes, casos d'absentisme, etc, a través de la matriu de dades tot analitzant els registres que la direcció del centre guarda sobre aquest tipus de fets.

3.2.5. Calendari

<i>Fase de l'elaboració</i>	<i>Data aproximada</i>
Preparació dels qüestionaris	Del 5 d'abril al 15 de d'abril del 2019.
Primera elaboració	Del 16 d'abril al 30 d'abril del 2019.
Aplicació pilot	De l'1 de maig al 6 de maig del 2019.
Elaboració definitiva	Del 6 de maig al 10 de maig del 2019.
Aplicació (alumnes)	Del 21 de maig al 31 de maig del 2019.
Aplicació (professors)	Una setmana al llarg del mes de juny del 2019.
Aplicació (Comissió)	Diverses sessions entre els mesos de setembre, octubre i novembre del 2019.
Explotació	Del setembre del 2019 al gener del 2020
Anàlisi i presentació de resultats	Segona setmana del gener del 2020

3.2.6. Validesa

Pel que fa a la validesa dels qüestionaris realitzats, un d'ells correspon al qüestionari que la Generalitat de Catalunya ofereix a través de l'aplicació informàtica que orienta per a l'elaboració del Projecte de Convivència. La resta de qüestionaris s'han realitzat agafant com a punt de partida aquest qüestionari oficial de la Generalitat de Catalunya, tenint en compte aquelles preguntes que feien referència a l'aula com a àmbit d'actuació. D'altra banda, es va realitzar una prova pilot (en les dates que s'especifiquen al calendari anterior) amb una mostra molt reduïda del professorat i de l'alumnat. Aquest procediment ha servit, sobretot, per determinar si la redacció de les preguntes era prou clara i si tots els qüestionats interpretaven les preguntes de la mateixa manera. També ha servit per verificar que la plataforma a través de la qual s'ha realitzat el qüestionari (Formulari de *Google*) funcionava correctament.

3.3. Resultats

A continuació, s'ofereix una anàlisi dels resultats que parteix de l'estructura següent. Per a cada categoria, es mostra una anàlisi dels qüestionaris tot oferint els resultats concrets que s'han obtingut en cada dimensió, i s'afegeixen els resultats qualitatius fruit de la discussió que la comissió de convivència va realitzar a l'aplicar la diagnosi a través de l'aplicatiu.

Tenint en compte que en els qüestionaris l'escala va d'1 a 5, prenem com a terme mig el valor 3. Per sota de 3, entenem que són resultats insatisfactoris. Per sobre de 3, satisfactoris. En un sentit més qualitatiu, podríem fer l'equivalència següent:

- D'1 a 2 (no inclòs): Punts molt febles (o molt insatisfactoris).
- De 2 a 3 (no inclòs): Punts febles (o insatisfactoris).
- De 3 a 4 (no inclòs): Punts forts (o satisfactoris).

- De 4 a 5: Punts molt forts (o molt satisfactoris).

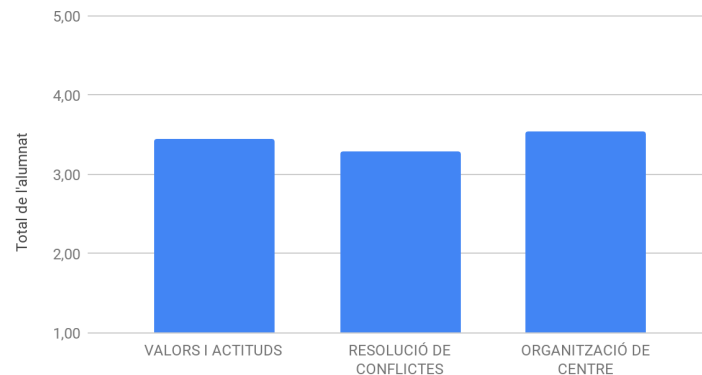
3.3.1. Global

En la valoració mitjana de les diferents dimensions enquestades, tant en el cas de l'alumnat com en el cas del professorat no hi ha cap dimensió que presenti una valoració inferior a tres punts (i, per tant, que es pugui considerar un punt feble), però tampoc hi ha cap mitjana que superi els 4 punts. Les taules següents mostren els resultats mitjans d'alumnes i professors. Les valoracions del professorat són, en general, lleugerament superiors a les de l'alumnat (categoria més alta de cada etapa en verd i mínima en vermell). Destaca una bona organització de centre com a dimensió més positiva per a tots els enquestats.

	VALORS I ACTITUDS	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	ORGANITZACIÓ DE CENTRE	MITJANA
Total de l'alumnat	3,46	3,30	3,54	3,43
ESO	3,43	3,23	3,51	3,39
Batxillerat	3,54	3,37	3,73	3,55
CFGM	4,03	3,97	4,24	4,08
CFGS	3,19	3,20	3,50	3,30

	VALORS I ACTITUDS	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	ORGANITZACIÓ DE CENTRE	MITJANA
Total del professorat	3,75	3,57	3,89	3,74
Tutors ESO	3,86	3,71	3,98	3,85
Tutors BAT	3,63	3,37	3,93	3,64
Tutors CF	3,46	3,30	3,69	3,48

CONVIVÈNCIA - DIMENSIONS (Total de l'alumnat)

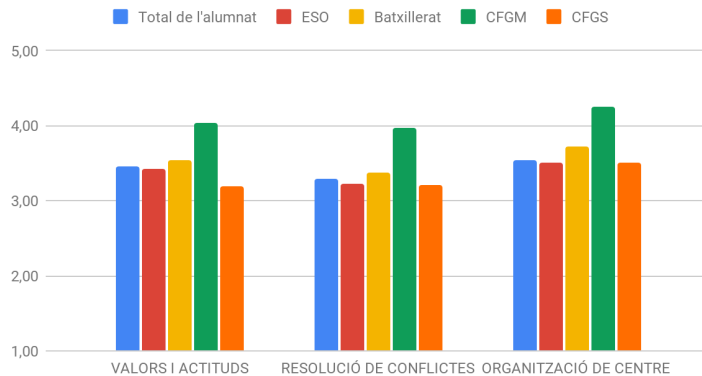

La mitjana general obtinguda de la mitjana de totes les categories de la convivència és de 3,39 per al total de l'alumnat. Això mostra un nivell satisfactori pel que fa a aquesta qüestió si bé presenta també un marge important de millora, de 0,61 punts per aconseguir situar-la en un nivell molt satisfactori i de 1,39 punts fins al màxim. En el cas del professorat, aquesta mitjana és de 3,74 punts.

La categoria que obté major puntuació entre el total de l'alumnat és "organització de centre", mentre que la que rep una valoració més baixa és la de "resolució de conflictes". Aquests resultats coincideixen amb els que presenten els docents. Cal

tenir en compte que totes les puntuacions mitjanes es troben en un nivell satisfactori, si bé hi ha també un marge de millora per a totes les categories (d'entre 1,8 i 1,5 punts aproximadament en el cas de l'alumnat, i entre 1,1 i 1,5 en el cas del professorat, en relació al màxim de 5 punts).

CONVIVÈNCIA - DIMENSIONS (Per etapes)

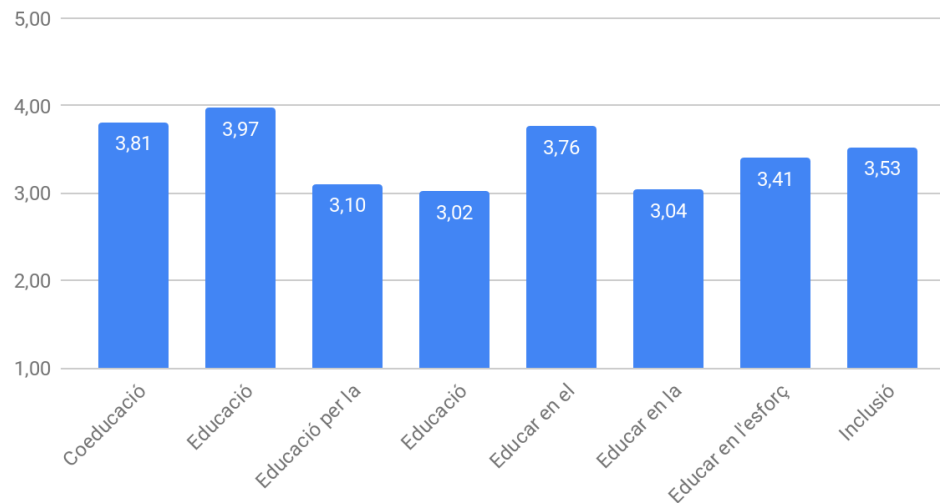
Tots els alumnes de totes les etapes i els diferents tutors coincideixen a puntuar com a més alta l'organització de centre i com a més baixa la categoria relativa a la resolució de conflictes.

Podríem dir, doncs, que la categoria "resolució de conflictes" seria el punt més dèbil mentre que "organització de centre" seria el punt més fort. Tanmateix, cal tenir

present el fet que tots els valors se situen en la franja baixa del nivell satisfactori, i cap d'elles assoleix un nivell per sobre de 4 (punts molt forts o molt satisfactoris).

3.3.2. Valors i actituds

VALORS I ACTITUDS (Total de l'alumnat)

Valors i actituds és aquell àmbit que es defineix com el conjunt d'«accions proactives, afavoridores de la convivència que contribueixen a crear un bon clima escolar, ajuden a fer que l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món, i propicien l'èxit acadèmic, personal, social i laboral». (Projecte de convivència i èxit educatiu, pàg. 31)

La taula següent mostra els resultats que presenta l'alumnat d'aquest àmbit en relació a cada etapa/ensenyament.

	Coeducació	Educació intercultural	Educació per la pau	Educació socioemocional	Educar en el respecte	Educar en la gestió positiva dels conflictes	Educar en l'esforç i la responsabilitat	Inclusió	MITJANA
Total alumnat	3,81	3,97	3,10	3,02	3,76	3,04	3,41	3,53	3,46
ESO	3,77	3,95	3,21	3,04	3,68	3,01	3,35	3,41	3,43
Batxillerat	4,03	4,19	3,16	3,05	3,83	2,95	3,38	3,71	3,54
CFGM	4,23	4,12	3,58	3,46	4,44	3,90	4,12	4,42	4,03
CFGS	3,62	3,48	2,49	2,78	3,72	2,88	3,34	3,17	3,19

Dimensió més alta de cada etapa en verd i mínima en vermell

La mitjana obtinguda tenint en compte la resposta de tots els alumnes que van participar en l'enquesta sobre la convivència per a l'àmbit de "Valors i actituds" és, en una escala d'1 a 5, de 3,46 punts. El valor mínim dins d'aquesta categoria correspon al tema "Educació socioemocional", amb una puntuació de 3,02 punts, mentre que el valor màxim correspon al tema "Educació intercultural", amb una puntuació de 3,97 punts. Altres temes amb una puntuació baixa a nivell global de l'escola dins la categoria "Valors i actituds" són "Educar en la gestió positiva dels conflictes" (3,04 punts) i "Educació per la pau" (3,10 punts). Tots els temes, en aquest cas, puntuen per sota dels 4 punts (per tant, podríem dir que cap d'aquests no assoleix la categoria de punt molt fort) i per sobre dels 3 punts (per tant, no corresponen tampoc a punts febles).

Si ens centrem en els resultats per etapes, i posant el focus en l'ESO, veiem que el tema menys valorat és "Educar en la gestió positiva dels conflictes" (amb una puntuació de 3,01, al límit del nivell satisfactori) mentre que la més valorada és "Educació intercultural". Els alumnes de batxillerat destaquen també aquestes dues dimensions com la pitjor i la millor valorades, si bé en aquest cas "Educació intercultural" se situa en el 4,19 (i per tant com a punt fort) i "Resolució positiva dels conflictes" obté una puntuació de 2,95 (i per tant apareix com a un punt feble).

Si analitzem amb més detalls els punts febles d'aquest àmbit a l'ESO i al Batxillerat (resolució positiva de conflictes), veiem que les puntuacions obtingudes són les següents.

	7.6.1. A les classes de tutoria realitzem activitats i aprenem estratègies per aprendre a resoldre els conflictes de manera positiva.	7.6.2. A l'escola treballem i aprenem formes i estratègies per a poder prevenir l'aparició de conflictes a l'aula.	7.6.3. A la resta de matèries (llengües, matemàtiques, ciències, música, etc.) aprenem estratègies per a resoldre els conflictes de manera positiva.	7.6.4. La forma que tenim de treballar i la manera com ens organitzem a l'aula afavoreix que puguem aprendre a resoldre els conflictes de forma positiva.	7.6.5. Conec estratègies per a gestionar de forma positiva els conflictes.	MITJANA
Total de l'alumnat	2,98	2,98	2,53	3,00	3,69	3,04
ESO	2,98	3,05	2,52	2,84	3,65	3,01
Batxillerat	3,00	2,88	2,05	3,07	3,73	2,95
CFGM	3,91	3,74	3,87	3,96	4,00	3,90
CFGS	2,58	2,58	2,49	3,08	3,68	2,88

Sobre aquest tema, cal destacar el fet que tant Batxillerat com ESO consideren que fora de la matèria de tutoria, és a dir, a la resta de matèries, no es treballa la resolució positiva de conflictes. En general, les puntuacions que observem a l'ESO en totes les preguntes, és força baixa, excepte l'última en què els alumnes afirmen que coneixen estratègies per a gestionar de forma positiva el conflicte. Cal parar atenció que la resta de preguntes, que tenen a veure amb l'ensenyament i aprenentatge d'estratègies per a la resolució de conflictes que es realitzen a

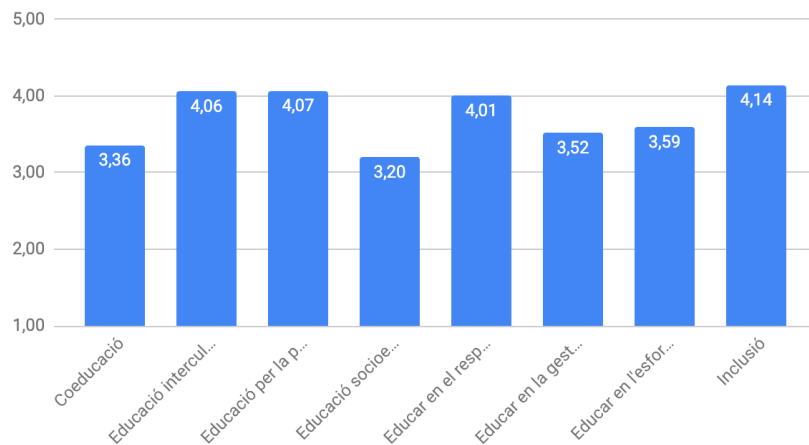
l'escola, són força baixes i en la majoria dels casos no arriben al nivell satisfactori o bé s'hi troben d'una forma molt ajustada, tal i com podem observar en el gràfic següent.

Una altra dimensió que obté una de les puntuacions més baixes, en general, és l'educació socioemocional. En aquest cas cal destacar que els alumnes d'ESO i Batxillerat tenen la percepció que a les classes de tutoria no es treballa l'educació socioemocional, cosa que sí que perceben, en certa mesura, a la resta de matèries.

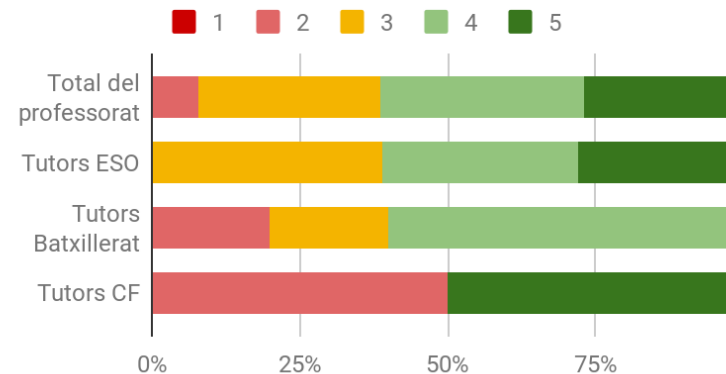
	7.4.1. A les classes de tutoria, realitzem activitats per conèixer i treballar les nostres emocions.	7.4.2. A les classes de tutoria, realitzem activitats per a treballar i desenvolupar habilitats socials (saber escoltar, tenir empatia, ser assertiu, saber rebre una crítica, saber disculpar-se, etc.).	7.4.3. A les diferents matèries (llengües, matemàtiques, ciències, música, etc.) treballem qüestions relacionades amb les nostres emocions i amb les habilitats socials (saber escoltar, tenir empatia, ser assertiu, saber rebre una crítica, saber disculpar-se, etc.).	7.4.4. A l'escola he après habilitats emocionals i habilitats socials que m'han ajudat a millorar la convivència amb els meus companys.	MITJANA
Total de l'alumnat	2,64	2,88	3,52	3,06	3,02
ESO	2,59	2,82	3,68	3,05	3,04
Batxillerat	2,39	2,84	3,86	3,13	3,05
CFGM	3,74	3,83	2,17	4,09	3,46
CFGS	2,59	2,75	3,17	2,63	2,78

Pel que fa a la percepció del professorat, trobem que dins l'àmbit "Valors i actituds" tots els temes obtenen puntuacions per sobre dels 3,2 punts. En aquest sentit, els docents es mostren menys crítics sobre aquestes qüestions en relació a la percepció de l'alumnat. D'altra banda, cal destacar que, en aquest cas, el tema que presenta una valoració més baixa és "Educació socioemocional". El tema "Educar en la gestió positiva dels conflictes" rep una puntuació de 3,52 punts, i se situa en el tercer tema que rep una valoració més baixa dins d'aquest àmbit. Contrasta el fet que els tutors d'ESO tenen una percepció més aviat positiva sobre el treball que es realitza a les tutories en relació a l'educació en la gestió positiva dels conflictes, que contrasta amb la valoració que en fa l'alumnat (3,89 punts en una escala de 5, 1,3 punts superiors a la valoració de l'alumnat).

VALORS I ACTITUDS (Total del professorat)

7.6.1. (Si ets o has estat tutor/a) A les classes de tutoria realitzem activitats i aprenem estratègies per aprendre a resoldre els conflictes

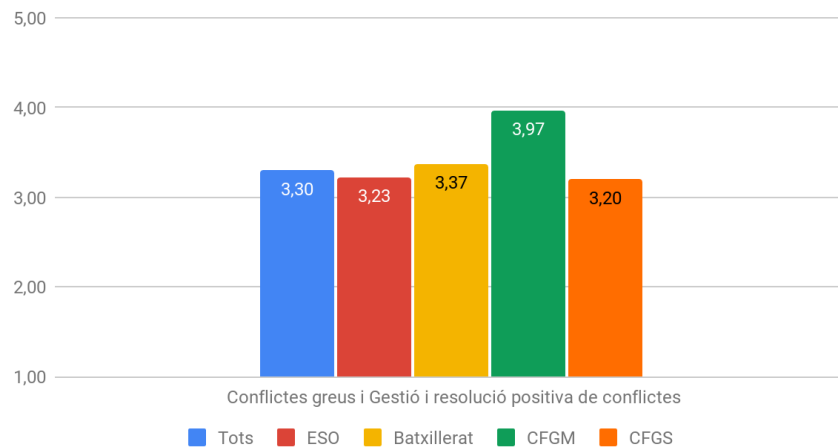

3.3.3. Conflictes greus i gestió i resolució positiva de conflictes

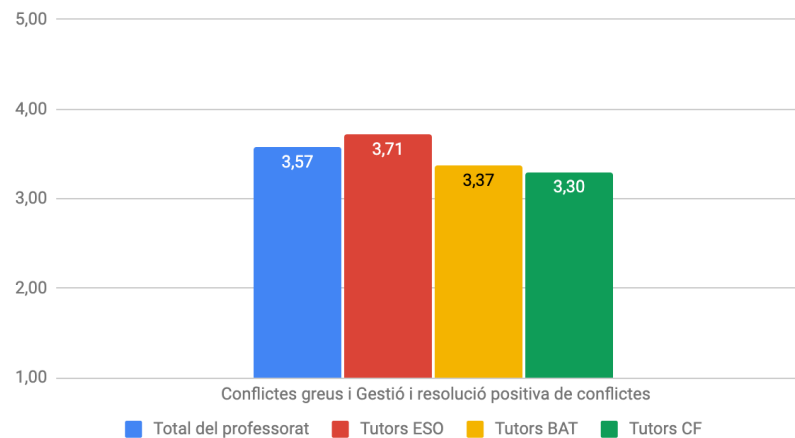
Resolució de conflictes és aquell àmbit que es defineix com el conjunt d'accions que permeten «per abordar de manera efectiva les tensions inevitables del dia a dia i proposar accions i protocols per a la reconciliació entre les parts, reparar els danys i establir les bases per evitar-ne la repetició» (Projecte de convivència i èxit educatiu, pàg. 105).

Per a la valoració de l'alumnat i del professorat de la categoria de resolució de conflictes s'han tingut en compte les preguntes dels apartats de conflictes i gestió i resolució positiva de conflictes, pels quals hem agrupat les diverses preguntes d'aquestes dimensions. En aquest cas, hem treballat amb una dimensió de la qual s'han obtingut els resultats que es mostren en els gràfics següents:

RESOLUCIÓ DE CONFLICTES (Per etapes)

RESOLUCIÓ DE CONFLICTES (tutors/etapes)

La valoració global d'aquest àmbit és de 3,30 punts en el cas de l'alumnat i de 3,57 en el cas del professorat (en una escala de l'1 al 5). La puntuació més baixa s'obté a l'etapa de l'ESO, amb 3,23 punts, i la més alta a l'etapa del CFGM, amb 3,97 punts en el cas de l'alumnat, i

s'inverteix en el cas de la percepció del professorat, on la valoració més alta es produeix en els tutors de l'ESO i la més baixa en els tutors de Cicles Formatius. Cap etapa puntua per sobre dels 4 punts.

Si ens centrem en les etapes d'ESO i Batxillerat, veiem que mostren resultats similars en el cas dels alumnes, amb una puntuació de 3,27 i de 3,37 respectivament, però que en canvi mostren diferències significatives en la valoració dels tutors d'aquestes etapes.

Per a poder realitzar una anàlisi més detallada d'aquesta categoria, a continuació es presenten els resultats obtinguts de les diferents preguntes realitzades als alumnes i als professors:

	8.2.1. Quan a l'aula hi ha un conflicte, tant alumnes com professors tenim estratègies per a resoldre'l de forma ràpida i efectiva.	8.2.2. Després d'haver patit un conflicte a l'aula, en parlem i l'analitzem amb els professors i els companys per poder aprendre de la situació i millorar en cas que apareguin nous conflictes.	8.2.3. Els alumnes participem i ens impliquen en la resolució dels conflictes que apareixen a l'aula o a l'escola.	8.2.4. Els professors participen i s'impliquen en la resolució dels conflictes que apareixen a l'aula o a l'escola.	8.2.5. No he viscut situacions conflictives greus a l'escola.	8.2.6. De l'1 (cap) al 5 (molts), puntua quin volum de conflictes greus creus que es viuen al llarg d'un curs a l'aula entre alumnes.*	8.2.7. De l'1 (cap) al 5 (molts), puntua quin volum de conflictes greus creus que es viuen al llarg d'un curs a l'aula entre alumnes i professors.*	8.2.8. De l'1 (cap) al 5 (molts), puntua quin volum de conflictes greus creus que s'han solucionat al llarg d'aquest curs.	MITJANA
Total de l'alumnat	3,16	3,19	3,04	3,55	3,72	3,31	3,46	2,95	3,30
ESO	3,07	3,14	2,95	3,50	3,54	3,20	3,36	3,06	3,23
Batxillerat	3,25	3,05	2,96	3,63	4,07	3,41	3,70	2,91	3,37
CFGM	4,09	4,26	3,87	4,57	4,09	3,78	3,83	3,26	3,97
CFGS	3,02	3,08	3,10	3,25	3,85	3,39	3,46	2,47	3,20

Valors més alts de l'àmbit en verd i mínims en vermell.

*Correspon al valor en positiu d'aquelles preguntes que han estat formulades en negatiu. La mitjana s'ha obtingut tenint en compte aquests valors i també són els de referència per a determinar si són punts forts o febles.

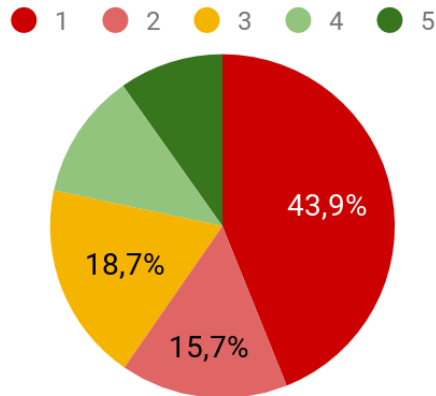
	8.2.1. Quan a l'aula hi ha un conflicte, tant alumnes com professors tenim estratègies per a resoldre'l de forma ràpida i efectiva.	8.2.2. Després d'haver patit un conflicte a l'aula, com a professor/a fomento el diàleg entre els alumnes per a poder aprendre de la situació i millorar en cas que apareguin nous conflictes.	8.2.3. M'implico en la resolució dels conflictes que apareixen a l'aula o a l'escola.	8.2.4. No he viscut situacions conflictives greus a l'escola.	8.2.5. De l'1 (cap) al 5 (molts), puntua quin volum de conflictes greus creus que es viuen al llarg d'un curs a l'aula entre alumnes.*	8.2.6. De l'1 (cap) al 5 (molts), puntua quin volum de conflictes greus sents que has viscut tu amb els/les alumnes.*	8.2.7. De l'1 (cap) al 5 (molts), puntua quin volum de conflictes greus creus que s'han solucionat al llarg d'aquest curs.	MITJANA
Total del professorat	3,21	4,30	4,36	3,13	3,55	3,40	3,06	3,57
Tutors ESO	3,72	4,61	4,44	3,11	3,56	3,61	2,94	3,71
Tutors BAT	2,60	4,00	4,20	2,20	3,80	3,40	3,40	3,37
Tutors CF	2,80	4,07	4,33	2,93	3,40	2,80	2,73	3,30

Valors més alts de l'àmbit en verd i mínims en vermell.

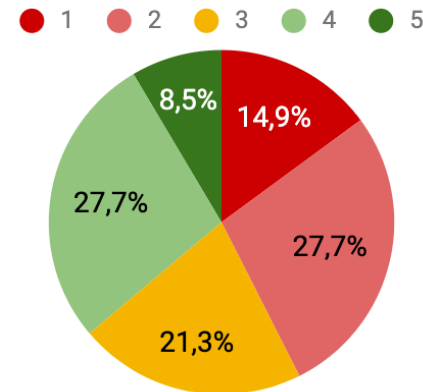
*Correspon al valor en positiu d'aquelles preguntes que han estat formulades en negatiu. La mitjana s'ha obtingut tenint en compte aquests valors i també són els de referència per a determinar si són punts forts o febles.

Tant pel que fa a la totalitat de l'alumnat, com per a les etapes de l'ESO i el Batxillerat, la pregunta que ha obtingut una puntuació major ha estat la 8.2.5: He viscut situacions conflictives greus a l'escola. Com que els resultats estan invertits per tal de realitzar l'estudi estadístic, per la qual cosa dins de la dimensió "resolució de conflictes" podríem considerar que és el punt més fort de l'escola.

8.2.5. He viscut situacions conflictives greus a l'escola (alumnat).

8.2.4. He viscut situacions conflictives greus a l'escola (professorat).

Ara bé, tal i com mostren els gràfics anteriors, hi ha un volum que representa prop del 22% de l'alumnat que està d'acord o molt d'acord amb el fet d'haver viscut conflictes greus. D'altra banda, si ens centrem en l'etapa de l'ESO, el volum d'alumnes que manifesten de forma convençuda haver viscut conflictes greus a l'escola és major, i representa ja el 25,7% de l'alumnat. És a dir, en aquesta etapa (ESO) un de cada quatre alumnes considera que ha viscut alguna situació conflictiva greu a l'escola. Aquesta xifra, a més, és superior en el cas del professorat, on un 8,5% està molt d'acord amb aquest fet i un 27,7% hi està d'acord (per tant, més d'un 36% del professorat sent que ha viscut conflictes greus a l'escola). Per tant, malgrat de mitjana és un punt fort del centre, cal tenir en compte que aquesta xifra és significativa i que presenta marge de millora.

Pel que fa a la puntuació més baixa, la trobem, en la totalitat de l'alumnat, en la pregunta "8.2.8. De l'1 (cap) al 5 (molts), puntua quin volum de conflictes greus creus que s'han solucionat al llarg d'aquest curs". En aquest cas, totes les etapes coincideixen en el fet que aquesta pregunta és la que puntua més baix, excepte a l'ESO, on la puntuació més baixa l'ha obtinguda la pregunta "8.2.3. Els alumnes participem i ens impliquen en la resolució dels conflictes que apareixen a l'aula o a l'escola". Tanmateix, la pregunta 8.2.8. és la segona que puntua més baix a l'ESO. Per tant, mentre que en general la percepció pot ser que no sempre se solucionen tots els conflictes greus que apareixen a l'escola, en el cas de l'ESO posen l'accent en el fet que els alumnes no participen ni s'impliquen prou en els conflictes que apareixen a l'escola. El professorat també coincideix a sentir que alguns conflictes greus no se solucionen satisfactòriament, ja que és la pregunta que obté una puntuació més baixa, i que en el cas dels tutors d'ESO està per sota dels 3 punts (per tant, que es pot considerar un punt feble).

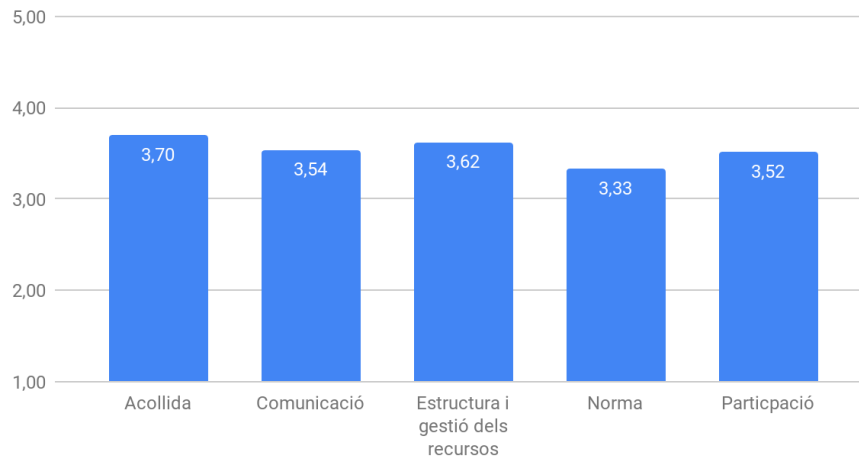
En general, doncs, la participació en la resolució de conflictes i la necessitat de gestionar i solucionar els conflictes de forma més positiva és una percepció general de l'alumnat, que a més coincideix amb el tema de l'àmbit "Valors i actituds" sobre l'educar en la gestió positiva dels conflictes. La percepció sobre la participació dels alumnes en la resolució dels conflictes contrasta amb la del professorat que sí que considera que hi implica els alumnes, malgrat no hi ha acord sobre si docents i alumnes disposen de les estratègies per a poder-los resoldre i consideren que no sempre es resolen positivament els conflictes greus. Per tant, de nou el focus el podríem situar en la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes, i en la participació i implicació dels diferents agents implicats en la resolució d'aquests conflictes, a fi de poder evitar la percepció que es produeixen conflictes greus que no s'arriben a solucionar satisfactòriament.

3.3.4. Organització de centre

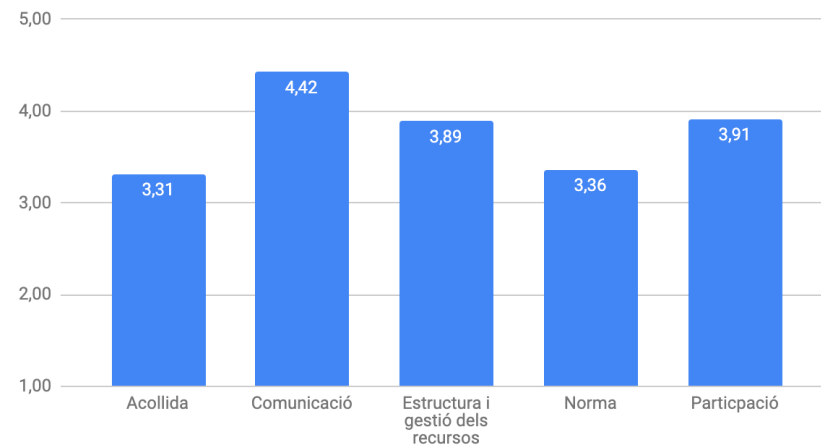
L'organització de centre fa referència al marc organitzatiu i de gestió en què es recolzen les actuacions i els processos que tenen lloc a l'escola. Dins l'àmbit de la convivència, en aquest cas distingim diverses dimensions: Acollida, comunicació, estructura i gestió de recursos, norma i participació.

Els resultats que s'han obtingut de les diverses dimensions són els següents:

ORGANITZACIÓ DE CENTRE (Total de l'alumnat)

ORGANITZACIÓ DE CENTRE (Total del professorat)

Cal destacar que aquesta és la dimensió en la qual s'obté una puntuació més alta, i que tots els valors es troben, en aquest cas i per a totes les etapes i agents (alumnat i professorat), en valors superiors al 3. Com a punts febles, podríem detectar, en la totalitat de l'alumnat, *Estructura i gestió de recursos* i *Norma*, i com a punt fort, *acollida*. Ara bé, cap els valors, en el cas de les puntuacions que obté la totalitat de

l'alumnat com en les etapes de l'ESO i Batxillerat, obtenen una puntuació superior 3,75. Això vol dir que el nivell és satisfactori però que no es poden establir amb claredat com a punts forts del centre. Pel que fa al professorat, el punt més feble és, precisament, l'acollida, i la pregunta que rep una valoració més baixa és aquella que té a veure, jutament, amb l'acollida del professorat de nova incorporació al centre (existeixen protocols al centre o un pla d'acollida que indiqui com actuar en cas que arribi un/a professor/a nou al centre), que és valorada molt negativament, amb una mitjana de 2,17 en una escala de l'1 al 5.

Si ens centrem a analitzar de forma més detinguda l'apartat de "Noma", que és el que rep una valoració més baixa en el cas de l'alumnat i la segona més baixa en el cas del professorat, veiem, tal i com mostra la taula següent, que el nivell més baix en totes les etapes l'obté la pregunta relacionada amb la revisió i l'adaptació de les normes per part del grup. La segona puntuació més baixa l'obté la pregunta sobre la participació en l'elecció i el consens de les normes d'aula per part dels alumnes, tal i com es pot observar a la taula següent.

	9.4.1. A l'aula treballem qüestions relacionades amb les normes i l'organització de l'aula.	9.4.2. Tenim normes d'aula clares i concretes.	9.4.3. Els alumnes participem en l'elecció i el consens de les normes de gestió i funcionament de l'aula.	9.4.4. Les normes d'aula es valoren i es revisen de forma periòdica per adaptar-les al grup i al bon funcionament de l'aula.	9.4.5. Els professors ens recorden de forma explícita aquelles normes tàcites que entorpeixen el bon funcionament i el clima de convivència a l'aula (per exemple, l'encobriment d'actes no desitjables).	9.4.6. En general, respecto les normes de convivència.	MITJANA
Total de l'alumnat	3,08	3,91	2,88	2,62	3,26	4,21	3,33
ESO	3,03	3,85	2,89	2,61	3,12	4,09	3,27
Batxillerat	3,23	4,07	2,77	2,38	3,30	4,39	3,36
CFGM	3,83	4,57	3,26	3,22	4,35	4,78	4,00
CFGS	2,80	2,80	2,81	2,66	3,27	4,22	3,09

Així doncs, malgrat els alumnes tenen la percepció de respectar les normes de convivència (ja que obté la puntuació més alta i per sobre de quatre en totes les etapes), senten que no hi ha prou revisió de les normes, que no s'adapten prou al grup i que els alumnes no poden participar d'aquesta revisió i adaptació. Aquesta percepció coincideix amb la del professorat, que encara són més crítics amb aquest fet i que

puntuen aquestes preguntes amb valors iguals o inferiors als 2,3 punts. Es tracta, doncs, d'un dels punts més febles de l'escola en relació a la convivència.

	9.4.1. A les meves matèries treballa amb els/les alumnes qüestions relacionades amb les normes i l'organització de l'aula.	9.4.2. En les aules on imparteixo docència, hi ha normes d'aula clares i concretes.	9.4.3. En les meves matèries, els/les alumnes participen en l'elecció i el consens de les normes de gestió i funcionament de l'aula.	9.4.4. Les normes d'aula es valoren i es revisen de forma periòdica per adaptar-les al grup i al bon funcionament de l'aula.	9.4.5. Durant les classes, recordo de forma explícita aquelles normes tàcites que entorpeixen el bon funcionament i el clima de convivència a l'aula (per exemple, l'encobriment d'actes no desitjables).	9.4.6. En general, els/les alumnes respecten les normes de convivència.	MITJANA
Total del professorat	3,91	4,32	2,28	2,32	3,55	3,77	3,36
Tutors ESO	4,11	4,61	2,22	2,06	3,83	3,83	3,44
Tutors BAT	3,60	4,00	2,40	2,80	3,60	3,40	3,30
Tutors CF	3,87	4,00	2,07	2,20	3,07	3,60	3,13

3.3.5. Qüestionari de l'aplicatiu informàtic (Comissió de convivència)

Per a l'aplicació de la diagnosi, se seleccionen com a temes prioritaris els següents:

- Gestió i resolució positiva dels conflictes
- Educació socioemocional
- Norma
- Educar en la gestió positiva dels conflictes

Els resultats del qüestionari de l'aplicatiu informàtic per a la diagnosi, en relació als **temes prioritaris** seleccionats són els següents:

Educar en la gestió positiva dels conflictes	
Punts molt forts	
Punts forts	
Punts febles	
Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat per educar la gestió positiva dels conflictes entre iguals.	
Punts molt febles	
- Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió positiva dels conflictes i la mediació. - Avaluem el funcionament dels processos d'educar en la gestió positiva dels conflictes i del servei de mediació i ho recollim en la memòria anual del centre. - Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per educar en la gestió positiva dels conflictes. - Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes per afavorir que els alumnes desenvolupin les competències per conviure i l'educació en la gestió positiva dels conflictes. - Disposem d'activitats i projectes de centre que promouen l'educació en la gestió positiva dels conflictes. - Disposem d'alumnat format en el programa de mediació escolar en el grup-classe. - Disposem d'estratègies concretes per a implicar les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes en l'àmbit de l'aula. - Disposem d'un projecte de mediació que orienta i organitza les actuacions corresponents per a tots els membres del centre. - Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'educació en la gestió i la resolució de conflictes lleus.	

- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de la mediació.
- Ens coordinem amb les entitats culturals, esportives i de lleure per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Estimulem el compromís de l'alumnat amb l'educació en la gestió positiva dels conflictes per fomentar la prevenció a l'aula.
- Fem participar la xarxa de suport entre iguals en l'educació de la gestió positiva dels conflictes.
- Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió positiva de conflictes.
- Impliquem les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes dels seus fills i filles.
- Impulsem des de totes les àrees la gestió dels conflictes d'aula mitjançant estratègies de gestió positiva.
- Incorporem l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de mediació al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Participem en les trobades de convivència i mediació del territori per fomentar el treball en xarxa.
- Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes.
- Tenim en compte els recursos del territori per educar en la gestió positiva dels conflictes.
- Utilitzem estratègies i metodologies d'aula que afavoreixen l'educació en la gestió positiva del conflicte.
- Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Educació.

Educació socioemocional

Punts molt forts

Punts forts

- Potenciem la competència comunicativa de l'alumnat.
- Treballem la competència comunicativa des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.

Punts febles

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per educar emocionalment l'alumnat.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per potenciar la competència social en l'alumnat.
- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació socioemocional entre l'alumnat.
- Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure la millora de la competència social i de les relacions interpersonals.
- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar els valors de l'educació socioemocional entre l'alumnat.

Punts molt febles

- Impliquem les famílies en la valoració de la comunicació com a eina per a la millora de les relacions intrapersonals i interpersonals.
- Avaluem les mesures destinades a fomentar l'educació socioemocional entre la comunitat escolar i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Coneixem i participem en xarxes de centres que treballin els programa d'educació emocional i competència social.
- Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en l'educació socioemocional.
- Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn l'educació sociemocional.
- Promovem accions i estratègies per fomentar l'educació socioemocional i la comunicació entre els membres de la comunitat escolar.
- Recollim en els documents de centre la necessitat de treballar els valors de l'educació socioemocional.
- Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de l'educació socioemocional.
- Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació socioemocional en els processos educatius.
- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar socioemocionalment.
- Treballem l'educació socioemocional des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.
- Utilitzem metodologies que afavoreixen els valors convivencials i l'educació socioemocional.

Gestió i resolució positiva dels conflictes

Punts molt forts
• Ens coordinem amb les administracions locals per detectar, analitzar i donar resposta als conflictes lleus que es donen a l'entorn dels centres educatius. • Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes lleus dels seus fills i filles. • Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte. • Sensibilitzem el claustre en la necessitat i el compromís, davant els conflictes lleus, d'implementar estratègies de gestió i resolució positiva dels conflictes.
Punts forts
• Analitzem els conflictes d'aula per tal de fomentar l'autoaprenentatge. Detectem els conflictes que es donen a l'aula. • Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat de l'aula per gestionar positivament els conflictes entre iguals. • Treballem amb l'alumnat la prevenció dels conflictes a l'aula.
Punts febles
• Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes perquè l'alumnat gestioni els seus conflictes de manera positiva. • Disposem d'estratègies concretes per implicar el professorat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula. • Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula. • Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula. • Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure l'aplicació d'estratègies de gestió i resolució positiva dels conflictes. • Incorporem la gestió positiva dels conflictes en els documents del centre.
Punts molt febles
• Avaluem el funcionament dels processos d'intervenció i resolució dels conflictes i ho recollim en la memòria anual del centre. • Disposem d'un servei de mediació escolar. • Disposem de protocols, circuits i una estructura organitzativa que faciliten la gestió i resolució dels conflictes al centre.

- Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i la resolució de conflictes lleus.
- Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió i resolució positiva de conflictes.
- Recollim en les NOFC com gestionar i resoldre els conflictes de manera positiva.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió positiva dels conflictes i la mediació.
- Utilitzem la mediació per a la gestió positiva dels conflictes.

Norma
Punts molt forts
• Eduquem en el sentit de la norma. • Establim un protocol de difusió i aplicació de les normes de convivència en el centre i les conseqüències del seu incompliment. • Recollim en els documents del centre la concreció de les normes de convivència. • Sensibilitzem el claustre sobre la importància del valor educatiu i participatiu de la norma.
Punts forts
Punts febles
• Avaluem les mesures destinades a fomentar el coneixement i el compliment de les normes i ho recollim en la memòria anual del centre. • Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en el compliment de les normes. • Donem responsabilitat a l'alumnat en el compliment de la norma. Elaborar les normes d'aula amb l'alumnat. • Ens coordinem amb les administracions locals per procurar que l'alumnat conegui les normes ciutadanes en aquells àmbits que l'afecten. • Fem explícites aquelles normes tàcites de comportament entre l'alumnat que entorpeix el bon funcionament i el clima de convivència de l'aula (per exemple, l'encobriment d'actes no desitjables).

- Preveiem espais de seguiment i valoració del funcionament de les normes.
- Tenim normes d'aula clares i concretes.
- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixin la interiorització i acceptació de la norma.

Punts molt febles

- Ens coordinem amb altres centres de l'entorn per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'elaboració i aplicació de la norma.
- Ens coordinem amb els diferents agents de l'entorn per donar coherència a la normativa que incideix directament en els infants i joves.
- Formem la comunitat escolar en organització i gestió de centres en relació amb el clima escolar.
- Impliquem les famílies en l'elaboració, gestió i difusió de la norma.
- Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de les normes de convivència.
- Educar en la gestió positiva dels conflictes
- Punts febles
- Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat per educar la gestió positiva dels conflictes entre iguals.
- Punts molt febles
- Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió positiva dels conflictes i la mediació.
- Avaluem el funcionament dels processos d'educar en la gestió positiva dels conflictes i del servei de mediació i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per educar en la gestió positiva dels conflictes.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes per afavorir que els alumnes desenvolupin les competències per conviure i l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Disposem d'activitats i projectes de centre que promouen l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Disposem d'alumnat format en el programa de mediació escolar en el grup-classe.
- Disposem d'estratègies concretes per a implicar les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes en l'àmbit de l'aula.
- Disposem d'un projecte de mediació que orienta i organitza les actuacions corresponents per a tots els membres del centre.
- Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'educació en la gestió i la resolució de conflictes lleus.

- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de la mediació.
- Ens coordinem amb les entitats culturals, esportives i de lleure per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Estimulem el compromís de l'alumnat amb l'educació en la gestió positiva dels conflictes per fomentar la prevenció a l'aula.
- Fem participar la xarxa de suport entre iguals en l'educació de la gestió positiva dels conflictes.
- Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió positiva de conflictes.
- Impliquem les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes dels seus fills i filles.
- Impulsem des de totes les àrees la gestió dels conflictes d'aula mitjançant estratègies de gestió positiva.
- Incorporem l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de mediació al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Participem en les trobades de convivència i mediació del territori per fomentar el treball en xarxa.
- Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes.
- Tenim en compte els recursos del territori per educar en la gestió positiva dels conflictes.
- Utilitzem estratègies i metodologies d'aula que afavoreixen l'educació en la gestió positiva del conflicte.
- Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Educació.

A continuació, es mostra un resum dels resultats obtinguts en relació a la discussió que va dur a terme la Comissió de convivència en realitzar a l'aplicació . Per a l'anàlisi d'aquests resultats, es van realitzar unes sessions de discussió amb la comissió de convivència, de les quals es van establir els acords següents.

Es consideren punts forts del centre:

- La gestió de l'absentisme.
- La comunicació entre els membres de la comunitat escolar.
- La resolució dels conflictes greus.
- L'educació en l'esforç i la responsabilitat

- La norma, que es considera que és molt clara i que, en general, és respectada per a tots els membres de la comunitat escolar.

Es consideren punts prioritaris d'actuació:

- L'educació socioemocional.
- La resolució positiva dels conflictes, des dels diferents àmbits:
 - Gestió.
 - Educació/Prevenició.
 - Participació de l'alumnat en la resolució dels conflictes.
- L'acollida del nou alumnat, però, especialment, del nou professorat.
- La falta de formació del professorat en aspectes relacionats amb la convivència i el clima escolar (educació socioemocional i resolució de conflictes principalment).
- La baixa participació de les famílies.
- La coeducació.
- La inclusió, que malgrat es percep com un valor del centre, es vol potenciar i millorar.

En concret, s'estableixen que a l'ESO, els punts prioritaris o més febles serien els següents:

- Educació socioemocional.
- Resolució positiva de conflictes (intentar evitar el càstig).
- Educar en l'esforç i la responsabilitat.
- Potenciar la participació de les famílies.

Es realitzen propostes de millora per prioritzar de cara a la concreció dels objectius i les actuacions dels pla de convivència.

- Pla de formació de centre per atendre les mancances del professorat sobre qüestions relacionades amb la convivència, especialment en l'educació socioemocional i en resolució de conflictes.
- Treballar l'educació socioemocional: l'autoestima, respecte cap a un mateix, motivació, reconeixement de les emocions, etc.
- Equips de mediació.
- Registre i anàlisi sistemàtic de les incidències.
- Generar un pla d'acollida.
- Utilitzar recursos de la ciutat.

2.4. Conclusions

L'anàlisi dels resultats obtinguts d'aquests instruments indiquen que:

- De les tres dimensions qüestionades (valors i actituds, resolució de conflictes i organització de centre), la dimensió resolució de conflictes, tot i presentar una valoració prou satisfactòria (3,21 punts sobre 5), és la valorada més negativament.
- Els alumnes d'ESO i Batxillerat coincideixen que, dins la dimensió de valors i actituds, el que menys es treballa és la gestió positiva dels conflictes. Concretament, existeix la percepció general entre els alumnes d'ESO i batxillerat que és una qüestió que no es treballa de forma transversal al desenvolupament curricular de les matèries.
- L'educació socioemocional també rep puntuacions més aviat baixes al qüestionari. Els alumnes d'ESO i Batxillerat tenen la percepció que no es treballa prou ni a les classes de tutoria ni a la resta de matèries curriculars. Aquesta valoració coincideix amb la percepció del professorat sobre aquest tema.
- Pel que fa a la participació en la resolució dels conflictes, els resultats són baixos en el cas de la percepció dels alumnes d'ESO i Batxillerat, i presenten marge de millora. Tant alumnes com professors coincideixen en el fet que no tots els conflictes greus se solucionen satisfactòriament, i existeix un percentatge significatiu d'alumnes i professors que consideren que han viscut algun conflicte

greu a l'escola. Per tant, és un àmbit que presenta marge de millora i que està estretament relacionat amb l'educar en estratègies per a la resolució positiva dels conflictes.

- L'acollida és una de les dimensions més ben valorades per part de tots els alumnes, però en canvi és la que rep una valoració més baixa per part dels docents, que destaquen que no existeixen protocols al centre o un pla d'acollida que indiqui com actuar en cas que arribi un/a professor/a nou al centre.
- Pel que fa a la norma, l'alumnat de totes les etapes coincideix en el sentiment que les normes d'aula no es valoren i es revisen de forma periòdica per adaptar-les al grup i al bon funcionament de l'aula, i que l'alumnat no participa de l'elecció i el consens de les normes de gestió i funcionament de l'aula. Aquest resultat coincideix amb l'observació esmentada anteriorment que les normes a l'escola, malgrat ser clares i respectades, no són participades per tots els membres de la comunitat escolar.
- La Comissió de Convivència també destaca com a punts forts:
 - La gestió de l'absentisme.
 - La comunicació entre els diferents membres de la comunitat escolar.
 - La resolució dels conflictes greus.
 - La norma.
- D'altra banda, la Comissió de Convivència destaca com a aspectes prioritaris d'actuació els següents:
 - L'educació socioemocional.
 - La resolució positiva de conflictes (intentar evitar el càstig).
 - La participació de les famílies.
 - L'educació en l'esforç i la responsabilitat.
 - La participació de les famílies.
 - La participació i els consens per part de tots els membres de la comunitat escolar de la norma.

3. Objectius

Objectiu general	Objectiu específic
1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.	1.1 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius. 1.2 Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència en el centre. 1.3 Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la comunitat en l'elaboració del projecte. 1.4 Constituir i dinamitzar la comissió de convivència. 1.5 Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència.
2. Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.	2.1 Potenciar les competències socioemocionals. 2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes. 2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.
3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.	3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar. 3.2 Promoure una cultura inclusiva que respecti i valori les diferències en un marc de valors compartits.

4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.	4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.
5. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.	5.1 Participar en iniciatives i projectes compromesos en la cultura per a la pau. 5.2 Formar les persones perquè siguin capaces d'informar-se, entendre i analitzar críticament situacions de conflicte social, de violència i de pau 5.3 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.

4. Indicadors d'avaluació

Objectiu específic	Indicadors
1.1 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.	• Relació d'actuacions de sensibilització per a cada sector de la comunitat escolar.
1.2 Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència en el centre.	• Existència d'una diagnosi sobre la situació de la convivència al centre. • Relació de sectors participants en la diagnosi
1.3 Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la comunitat en l'elaboració del projecte.	• Existència de comissions mixtes entre els diferents sectors de la comunitat escolar per a l'elaboració del Projecte de convivència

1.4 Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.	• Existència de la comissió de convivència. • Nombre de reunions/periodicitat de la comissió de convivència
1.5 Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència.	• Oferta d'accions formatives en matèria de convivència adreçades als diferents sectors de la comunitat escolar • Percentatge de professorat format en temes de convivència
2.1 Potenciar les competències socioemocionals.	• Inclusió en el currículum d'accions per potenciar les competències socioemocionals de l'alumnat • Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per desenvolupar les competències socioemocionals de l'alumnat • Cursos en els quals es desenvolupen accions per formar en competència socioemocional
2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.	• Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes • Relació d'estratègies del centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes (racó de diàleg, servei de mediació, tutoria compartida, pràctiques restauratives, etc.)
2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.	• Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a educar sobre el valor de la norma per a la convivència • Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula en el marc de l'acció tutorial. • Existència d'espais perquè els delegats dels alumnes participin en l'elaboració de les normes de centre
3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar.	• Existència i difusió de protocols d'acollida de qualsevol membre de la comunitat escolar (alumnat, famílies, professorat, PAS, etc.) • Ús d'enquestes per valorar el grau de satisfacció del procés d'acollida, adreçades als diversos sectors de la comunitat • Relació d'activitats en el marc de l'acció tutorial per a l'acollida del nou alumnat (activitats de presentació del centre, alumnes padrins, activitats interetapes, etc.) • Existència d'un protocol específic per a l'acollida de l'alumnat

	nouvingut i les seves famílies
3.2 Promoure una cultura inclusiva que respecti i valori les diferències en un marc de valors compartits.	• Relació d'estratègies metodològiques a l'aula que afavoreixen la interrelació dels alumnes • Relació d'accions orientades a fomentar el coneixement mutu • Relació d'accions per visibilitzar les diferents cultures existents al centre • Existència d'una orientació acadèmica i professional no estereotipada per raons de gènere, origen o altres condicions personals i/o socials • Existència d'unes pautes d'ús de llenguatge inclusiu que donin el mateix protagonisme a tot l'alumnat
4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.	• Relació d'actuacions de sensibilització portades a terme en el centre
5.1 Participar en iniciatives i projectes compromesos en la cultura per a la pau.	• Relació d'iniciatives en les quals participa el centre.
5.2 Formar les persones perquè siguin capaces d'informar-se, entendre i analitzar críticament situacions de conflicte social, de violència i de pau.	• Incorporació en el currículum de continguts sobre els drets humans i la comprensió crítica del món • Percentatge de professorat format sobre drets humans i cultura de la pau.
5.3 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.	• Existència de mesures per a l'acció tutorial compartida dins els equips docents (cotutories, tutors referents, etc.) • Existència d'estratègies per promoure la tutoria entre iguals • Existència de pautes d'organització dels espais per afavorir la convivència• Existència d'espais de relació informal per als diferents col·lectius del centre

5. Concreció de mesures, estratègies i actuacions

5.1. Actuacions previstes

1. Valors i actituds

1 - Educar en la gestió positiva dels conflictes

	ACTUACIONS
Centre	Aprofitar la celebració de dates reconegudes internacionalment per impulsar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la millora del clima de convivència (DENIP, Dia Europeu de la mediació escolar, Dia de la prevenció de la violència contra les dones, Dia dels drets humans, etc.). Recurs D2 Analitzar els conflictes que es donen al centre i fer-ne el retorn al professorat com a punt de partida del debat i la reflexió per valorar i millorar l'educació en la gestió positiva dels conflictes. Recurs A2 Incloure activitats relacionades amb l'educació en la gestió positiva del conflicte i la cultura de mediació en el pla d'acció tutorial. Recurs B3 Oferir, en el marc del Pla de formació de centre, formació al professorat i, si escau, a les famílies, al PAS i a l'alumnat, sobre convivència i mediació escolar. Recurs G2 Potenciar el treball cooperatiu i el treball per projectes en tots els àmbits del centre educatiu per afavorir les relacions assertives. Recurs D1 Programar actuacions específiques de sensibilització (claustrs, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) sobre la necessitat de potenciar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de mediació. Recurs A1 Recollir en el PEC de centre l'educació en la gestió positiva de conflicte i la cultura de mediació. Recurs B1

Aula	Crear canals que facilitin la comunicació oberta i positiva (tutoria individual, tutoria entre iguals, etc.). Recurs C1 Desenvolupar la competència social de l'alumnat mitjançant el treball de les habilitats cognitives, la gestió emocional, la maduresa moral i les habilitats socials. Recurs A2 Dur un registre sistemàtic dels conflictes de l'aula (freqüència, tipologia, franja horària, matèria...), de les circumstàncies (espai, hora, situació personal, etc.) i de les actuacions per a la seva gestió. Recurs H2 Elaborar protocols consensuats per l'equip docent amb orientacions per a la gestió efectiva de conflictes a l'aula (establiment de límits, advertiments, compromisos, etc.). Recurs H3 Fer participar l'alumnat en el procés d'elaboració de les normes de convivència d'aula. Recurs A5 Fer signar a l'alumnat (a partir del primer curs de l'educació secundària obligatòria o si es veu oportú, cicle superior d'educació primària), en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu, els compromisos per contribuir al bon clima de convivència a l'aula. Recurs C3 Fomentar, en el marc d'acció tutorial, els valors necessaris per una convivència positiva a l'aula i la gestió positiva dels conflictes, com el respecte, la responsabilitat, la cooperació, etc. Recurs A1 Impulsar des de l'acció tutorial, que l'alumnat prengui consciència que el conflicte s'ha d'entendre com una oportunitat de creixement personal i que actuï en conseqüència. Recurs A11 Programar tallers o sessions de formació específiques adreçades a l'alumnat per a la prevenció de la violència entre iguals, el maltractament, l'assetjament, el consum i la dependència de tòxics, etc. Recurs A7 Programar, des de cada àrea, activitats per desenvolupar la competència social dels alumnes (habilitats cognitives - ensenyar a pensar-, habilitats socials, educació emocional -com relacionar-se amb un mateix i amb els altres-, etc.). Recurs B1 Promoure, en el marc de la tutoria, l'assemblea de classe com a espai de diàleg per prevenir els conflictes de convivència. Recurs A12
Entorn	Utilitzar la carta de compromís educatiu per promoure la corresponsabilitat de les famílies en l'educació en la gestió i resolució positiva dels conflictes dels seus fills i filles. Recurs A4

2 - Educació socioemocional

	ACTUACIONS
Centre	Concretar en la Programació general anual de centre les accions que es realitzaran per fomentar l'educació socioemocional en el centre. Recurs B2 Concretar en la programació curricular com es promouran i s'avaluaran la competència comunicativa i la competència social. Recurs B8 Disposar de recursos i materials que ajudin al desenvolupament socioemocional i comunicatiu. Recurs D2 Incloure en el Pla de formació de centre actuacions formatives relacionades amb l'educació socioemocional. Recurs F1 Incloure en la carta de compromís educatiu els objectius i compromisos per a la creació i el manteniment d'un entorn de convivència i respecte en el centre. Recurs B4 Incloure en la memòria anual la valoració de les actuacions realitzades per promoure l'educació socioemocional, elaborant, si escau, propostes de millora. Recurs H2 Incorporar els valors de l'educació socioemocional en el Projecte educatiu. Recurs B1 Prendre consciència que tota la comunitat escolar (professorat, pares i mares, membres del PAS) som un model de referència per a l'alumnat. Recurs A2 Programar actuacions específiques de sensibilització (clautres, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) sobre educació socioemocional. Recurs A1 Programar, des del currículum, la competència social. Recurs D1 Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions destinades a fomentar l'educació socioemocional en el centre. Recurs H1
Aula	Contemplar en la tutoria individualitzada els aspectes emocionals i afectius i les expectatives dels alumnes. Recurs A1

	Desenvolupar estratègies d'autoconeixement (tests de personalitat, enquestes sobre gustos i aficions, activitats d'autoavaluació, etc). Recurs A6 Fer accions de Servei Comunitari com un instrument per desenvolupar la competència social i el compromís cívic. Recurs C4 Planificar dinàmiques de grup per potenciar una conducta assertiva entre els alumnes. Recurs B3 Planificar dinàmiques de grup per practicar l'empatia entre els alumnes. Recurs B2 Potenciar els càrrecs de responsabilitat (delegat/da, encarregats de material, llista, neteja, etc.) i les assemblees d'aula com una oportunitat per fomentar la competència social. Recurs B4 Promoure activitats curriculars que permetin expressar i argumentar opinions, pensaments, emocions i vivències. Recurs C3 Realitzar activitats perquè l'alumnat desenvolupi la consciència emocional (percebre emocions i sentiments, identificar-los, posar-hi nom, expressar-los, etc.). Recurs A2 Realitzar activitats perquè l'alumnat desenvolupi la seva capacitat de resiliència. Recurs A7 Realitzar activitats perquè l'alumnat gestioni i reguli les seves emocions (preveure estats emocionals negatius, generar emocions positives, autocontrolar-se, etc.). Recurs A3 Responsabilitzar l'alumnat del seu aprenentatge. Recurs A5 Vetllar perquè les situacions de canvi de classe o d'activitat es facin de manera ordenada i relaxada. Recurs E5
Entorn	Desenvolupar actuacions orientades a l'aprenentatge i l'aprofundiment de les llengües maternes de l'alumnat. Recurs B3 Fomentar l'aprenentatge de la llengua catalana com element de comunicació i cohesió social. Recurs B2

2. Resolució de conflictes

1 - Gestió i resolució positiva de conflictes

	ACTUACIONS
Centre	Crear una aula de convivència amb una programació específica per donar resposta a l'alumnat amb conductes disruptives (reflexió sobre el conflicte, autoconcepte, autocontrol, habilitats socials, etc.). Recurs D9 Determinar el grau d'impacte en la millora del clima de convivència del centre de l'aplicació d'estratègies d'intervenció i resolució positiva del conflicte en la intervenció davant conflictes lleus. Recurs H2 Elaborar pautes d'observació amb indicadors per a la detecció de conflictes. Recurs D3 Elaborar protocols de detecció i intervenció de conflictes lleus. Recurs D5 Establir mesures d'atenció individualitzada per a l'alumnat amb conductes disruptives (atencions individualitzades, plans individualitzats, etc). Recurs D11 Incloure en la memòria anual la valoració de les actuacions realitzades en la resposta als conflictes lleus i elaborar, si s'escau, propostes de millora. Recurs H3 Oferir, en el marc del Pla de formació de centre, formació al professorat i, si escau, a les famílies, al PAS i a l'alumnat, sobre la gestió i resolució positiva dels conflictes. Recurs F1 Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre l'aplicació de mesures d'intervenció i resolució dels conflictes per intervenir davant dels conflictes lleus. Recurs H1 Recollir en els documents de centre (PEC, PAT, PGA...) les estratègies de gestió positiva del conflicte que s'aplicaran davant les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat que afectin la convivència. Recurs B1
Aula	Coordinar-se a nivell d'equip docent respecte a les actuacions i les estratègies a dur a terme a l'aula. Recurs I3 Donar a conèixer a l'equip docent els protocols d'intervenció enfront els conflictes lleus i les conductes disruptives que tenen lloc a l'aula. Recurs I2 Reflexionar sobre com afecta l'actitud individual en el clima de convivència d'aula i assumir compromisos de millora. Recurs E3

	Utilitzar els canals de comunicació que ofereix la tutoria individual. Recurs E1
Entorn	

3. Organització de centre

1 - Norma

	ACTUACIONS
Centre	Crear o potenciar els òrgans existents per fer el seguiment de l'aplicació de les normes en el centre de forma quotidiana. Recurs D1 Incloure la valoració de les actuacions realitzades per promoure el compliment i seguiment de les normes en la memòria anual, elaborant, si escau, propostes de millora. Recurs G2 Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre l'aplicació i compliment de les normes en el centre. Recurs G1
Aula	Donar a conèixer les conseqüències de l'incompliment de les normes a l'alumnat. Recurs B3 Donar la possibilitat que els alumnes realitzin una autoavaluació del compliment de les normes mensualment. Recurs F1 Establir les mesures necessàries i els compromisos entre família i tutor del centre en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per garantir el compliment de les normes per part de l'alumnat. Recurs H2 Fer activitats per conèixer i interioritzar les normes d'aula i de centre (teatralitzacions, seqüències de còmics, etc.) utilitzant recursos apropiats per al grup. Recurs D2 Incidir en els deures o responsabilitats per garantir els drets de tothom recollits en les NOFC. Recurs C2 Promoure l'establiment de normes clares, concretes i compartides per afavorir la convivència del grup i l'aprenentatge a l'aula. Recurs

	B4 Promoure la participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes de convivència d'aula i assegurar el compromís de tothom. Recurs C1 Treballar amb l'alumnat algunes normes tàcites de comportament que mantenen entre ells i que comporten problemes de funcionament i convivència (el concepte de "xivato", l'encobriment d'una amenaça, etc.). Recurs E2
Entorn	Col·laborar amb diferents agents locals per donar coherència a la normativa que incideix directament en els infants i joves. Recurs D1 Donar a conèixer a les famílies les Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC). Recurs A2 Organitzar xerrades i invitar els diferents agents de l'entorn a participar en activitats formatives del centre per donar a conèixer normatives d'ús de la via pública. Recurs D3 Promoure l'intercanvi entre centres educatius de la mateixa zona, per compartir i analitzar les diferents maneres d'elaborar i d'aplicar les normes. Recurs B1

5.2. Planificació

Temes	Actuacions	Recursos	Responsables	Temporització
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Coordinar-se a nivell d'equip docent respecte a les actuacions i les estratègies a dur a terme a l'aula. Recurs I3	Gestió d'aula En aquest document del Departament d'Educació, en el marc del protocol d'assetjament i ciberassetjament entre iguals, es poden trobar materials que poden servir a l'equip docent per posar en comú quins són els elements per a una	Coordinadors d'etapa	

		bona gestió d'aula així com l'establiment de normes i límits.		
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Crear una aula de convivència amb una programació específica per donar resposta a l'alumnat amb conductes disruptives (reflexió sobre el conflicte, autoconcepte, autocontrol, habilitats socials, etc.). Recurs D9	El aula de convivencia. Consejería de Educación. Junta d'Andalusia. En aquest document es planteja la creació de l'aula de convivència com una mesura per intentar ajudar l'alumnat amb dificultats de relació i problemes convencionals a fi de millorar les seves conductes i actituds. Amb aquesta mesura també es millora la convivència a l'aula i del conjunt del centre. Aula de convivencia. INS Portada Alta Aquest institut ofereix un material, editat per la Conselleria d'Educació de la Junta d'Andalusia, que va adreçat a l'alumnat que és expulsat de l'aula per tal d'oferir-li la possibilitat d'aprendre a conviure. Aula de convivencia. En aquest document de l'Institut Josep Brugalat s'exposa com l'Aula de Convivència i Reflexió pretén donar una sortida al noi o noia que és expulsat de l'aula i, seguint la línia pedagògica del centre, permet centralitzar la gestió de les incidències per poder fer-ne un seguiment i treball posterior.	Comissió de Convivència Equip directiu	
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Determinar el grau d'impacte en la millora del clima de convivència del centre de l'aplicació d'estratègies d'intervenció i resolució positiva del conflicte en la intervenció davant conflictes lleus. Recurs H2	La proposta d'actuació és el recurs.	Equip directiu Comissió de Convivència	

Gestió i resolució positiva dels conflictes	Donar a conèixer a l'equip docent els protocols d'intervenció enfront els conflictes lleus i les conductes disruptives que tenen lloc a l'aula. Recurs I2	La proposta d'actuació és el recurs.	Comissió de Convivència Equip directiu	
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Elaborar pautes d'observació amb indicadors per a la detecció de conflictes. Recurs D3	Solució als problemes de disciplina. Ferramentes per a un Pla de convivència. Generalitat Valenciana. En aquest dossier de l'Institut Alameda d'Utiel, s'ofereixen pautes d'observació molt específiques i per a diferents àmbits: centre, aula i alumne.	Comissió de Convivència	
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Elaborar protocols de detecció i intervenció de conflictes lleus. Recurs D5	Solució als problemes de disciplina. Ferramentes per a la convivència En aquest manual de la Generalitat Valenciana s'ofereix una sèrie de mesures per afrontar la indisciplina a l'aula (ps. 137-157). Pla de convivència SES Benassal A l'apartat 2.2. d'aquest document el centre explicita les actuacions respecte a alteracions lleus de la convivència. Projecte Phylé , Institut Baix a Mar de Vilanova i la Geltrú El Projecte Phylé és un programa que consisteix a realitzar una sèrie de mesures i accions paral·leles a les sancions que s'apliquen en el centre seguint les Normes d'Organització i Funcionament de Centre. Aquestes accions pretenen fer un treball personalitzat amb l'alumne i amb la família conjuntament amb Serveis Socials, amb la finalitat de millorar el comportament de l'alumne a l'aula.	Equip directiu Comissió de Convivència	

Gestió i resolució positiva dels conflictes	Establir mesures d'atenció individualitzada per a l'alumnat amb conductes disruptives (atencions individualitzades, plans individualitzats, etc). Recurs D11	Alumnado con dificultades de regulación del comportamiento. Saumell, C., Alsina, G., Arroyo, A. (2011): "Alumnado con dificultades de regulación del comportamiento" (Vol.I) Infantil i Primària. Barcelona: Ed. Graó. Aquest llibre ofereix alternatives sobre què fer davant l'alumnat que no regula la seva conducta o que no s'adapta a una determinada situació escolar. Donar classe als que volen En aquest vídeo, l'inspector d'Educació Joan Vaello exposa estratègies per actuar davant la disrupció a l'aula.	Comissió de Convivència Tutors	
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Incloure en la memòria anual la valoració de les actuacions realitzades en la resposta als conflictes lleus i elaborar, si s'escau, propostes de millora. Recurs H3	Valoració de les actuacions En aquest document elaborat pel Departament d'Educació s'ofereix un conjunt d'indicadors (grau d'implicació, qualitat en l'execució, grau d'impacte) per valorar les actuacions dutes a terme en els centres educatius a fi de fomentar diverses línies d'intervenció en el marc del Projecte de convivència.	Equip directiu	
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Oferir, en el marc del Pla de formació de centre, formació al professorat i, si escau, a les famílies, al PAS i a l'alumnat, sobre la gestió i resolució positiva dels conflictes. Recurs F1	Plans de formació de zona En el marc dels PFZ el Departament d'Educació ofereix l'activitat formativa "Programa de Mediació Escolar", adreçada a tota la comunitat educativa. Projecte de convivència. Educar en la gestió positiva de conflictes Curs telemàtic. Internivells: Educació Infantil-Primària-Secundària.	Equip directiu Comissió de Convivència	

		En aquest curs s'ofereixen recursos i s'aprofundeix en la gestió positiva dels conflictes com a estratègia educativa de centre i d'aula. A l'espai Ateneu del Departament d'Educació estan disponibles els materials del curs. Programa d'innovació #aquiproubullying En aquesta pàgina de la XTEC es presenta la proposta didàctica del Programa d'innovació #aquiproubullying, que ofereix, entre altres, mòduls de formació per a famílies i per a alumnes sobre gestió positiva dels conflictes.		
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre l'aplicació de mesures d'intervenció i resolució dels conflictes per intervenir davant dels conflictes lleus. Recurs H1	Grau de satisfacció de la comunitat educativa en relació amb la convivència En aquest document elaborat pel Departament d'Educació s'ofereix un model de qüestionari amb la finalitat que cada sector de la comunitat educativa indiqui el seu grau de satisfacció envers diversos aspectes relacionats amb la convivència en els centres educatius (clima de centre, normes de convivència, situacions de conflicte, etc.). Solució als problemes de disciplina. Ferramentes per a un pla de convivència. Generalitat Valenciana En aquest dossier de l'Institut Alameda d'Utiel, s'ofereixen al professorat pautes de valoració de la disciplina tant al centre (p. 34) com a l'aula (p. 48). Valoració de la satisfacció familiar En aquest document de l'Institut Celestí Bellera de Granollers, emmarcat dins els Plans educatius d'entorn, es recull l'experiència del centre d'avaluar el grau de satisfacció de les famílies respecte als diferents serveis educatius que ofereix el centre. Resultats del qüestionari de	Equip directiu Comissió de Convivència	

		clima escolar , on, entre altres aspectes, es valora el clima de centre, la resolució de conflictes, la disciplina, etc.		
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Recollir en els documents de centre (PEC, PAT, PGA...) les estratègies de gestió positiva del conflicte que s'aplicaran davant les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat que afectin la convivència. Recurs B1	Programació General Anual En aquest apartat del web del CEIP Ponent, d'Inca, es pot consultar la PGA, que inclou una proposta de millora relacionada amb el pla de convivència del centre (pag. 7). Aquesta proposta contempla accions que s'han de dur a terme, responsables i terminis per a l'avaluació de la proposta. Programa de mediació escolar En aquest web de l'Institut Collblanc de Barcelona es presenta el Servei de mediació escolar i de resolució de conflictes que ja porta tretze anys instaurat i que s'emmarca en el Pla de convivència del centre. Durant els sis primers cursos, l'Equip de Mediació oferia el servei de mediació formal i, durant els set darrers, els amplia amb els mediadors de referència i el suport als processos de disciplina.	Equip directiu	
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Reflexionar sobre com afecta l'actitud individual en el clima de convivència d'aula i assumir compromisos de millora. Recurs E3	La proposta d'actuació és el recurs.	Equip directiu	
Gestió i resolució positiva dels conflictes	Utilitzar els canals de comunicació que ofereix la tutoria individual. Recurs E1	La tutoria individual. Institut Can Roca de Terrassa En aquest institut l'alumnat té dos tutors: un de grup i un altre d'individual. Aquest és el referent de l'alumne en el centre i el contacte amb la família. Coincideixen diàriament trenta minuts en una activitat transversal.	Tutors	

		Pauta de compilació i recollida d'informació En aquest document elaborat per la Secció d'Institut de Maçanet de la Selva, emmarcat dins el Protocol d'odi i discriminació del mateix centre, l'alumnat pot informar sobre fets que alteren la convivència: baralles, difusió de rumors, casos de marginació, etc. A partir d'aquest registre, es parla amb els alumnes implicats i s'ofereix la possibilitat de fer una mediació, sempre que no sigui un cas reincident.		
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Aprofitar la celebració de dates reconegudes internacionalment per impulsar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la millora del clima de convivència (DENIP, Dia Europeu de la mediació escolar, Dia de la prevenció de la violència contra les dones, Dia dels drets humans, etc.). Recurs D2	Treball cooperatiu Can Puig En aquest vídeo es mostra en què consisteix el treball cooperatiu i com aquest promou la cooperació, el respecte, la responsabilitat i l'augment de l'autoestima de l'alumnat. Eines per dissenyar el projecte de convivència En aquest document de l'Escola Cultura de Pau de la UAB posa a disposició dels centres unes fitxes de treball que pretenen millorar el clima de convivència de la comunitat educativa treballant la cooperació entre l'alumnat.	Comissió de Convivència Departaments didàctics	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Analitzar els conflictes que es donen al centre i fer-ne el retorn al professorat com a punt de partida del debat i la reflexió per valorar i millorar l'educació en la gestió positiva dels conflictes. Recurs A2	Mediación, arbitraje y demás vías de gestión de conflictos en contextos educativos Avances en supervisió educativa. Revista de la Asociación de Inspectores de Educación de España. Gener 2006 En aquest article de Carme Boqué, l'autora reflexiona sobre el conflicte en el context educatiu i les estratègies per donar-li resposta, apostant per la mediació i l'arbitratge com a estratègies complementàries amb valors comunicatius i educatius propis.	Comissió de Convivència Tutors	
Educar en la	Crear canals que facilitin la	Eines per dissenyar el Projecte de convivència	Equip directiu	

gestió positiva dels conflictes	comunicació oberta i positiva (tutoria individual, tutoria entre iguals, etc.). Recurs C1	En aquestes fitxes de l'Escola Cultura de Pau de la UAB es proposa millorar el clima de convivència de la comunitat educativa en la vida del centre mitjançant el treball de les habilitats comunicatives. Projecte Escolta'm. Tutoria personalitzada En aquest projecte de l'IDP-ICE de la Universitat de Barcelona es proposa un pla d'intervenció educativa que estableix una vinculació positiva entre el tutor i l'alumne com a base de la millora dels aprenentatges i de la convivència. El projecte compta amb un grup de suport, reflexió, coordinació i formació.		
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Desenvolupar la competència social de l'alumnat mitjançant el treball de les habilitats cognitives, la gestió emocional, la maduresa moral i les habilitats socials. Recurs A2	Projecte de Convivència > Educació socioemocional El Departament d'Educació posa a l'abast dels centres l'aplicació informàtica per a l'elaboració del Projecte de convivència. L'aplicació desenvolupa, entre altres, les orientacions i recursos per al desenvolupament de l'educació socioemocional. Programa d'innovació #aquiproubullying En aquest apartat de la XTEC, hi ha disponible tota la informació i el document transferible per organitzar el Servei comunitari Guaites en un centre de secundària. El programa d'innovació pedagògica #aquiproubullying inclou mòduls formatius per a l'alumnat sobre habilitats socials i gestió positiva dels conflictes.	Tutors Equips docents	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Dur un registre sistemàtic dels conflictes de l'aula (freqüència, tipologia, franja horària, matèria...), de les circumstàncies (espai, hora, situació personal, etc.) i de les	Bientratando: Normas de aula y proactividad. Hacia la disciplina positiva Pérez. L. (2007). <i>Normas de aula y proactividad. Hacia la disciplina positiva</i>. Gobierno de Navarra, Departamento de Educación	Tutors Cap d'Estudis	

	actuacions per a la seva gestió. Recurs H2	Material de la campanya <i>Bientratando. VI Campaña para la mejora de la convivencia en los centros escolares de la Comunidad Foral de Navarra</i>. En aquests materials el professorat pot trobar els fonaments per dur a terme una proposta d'elaboració de normes d'aula (ps. 21-32) així com altres mesures i estratègies proactives (ps. 33-35). Als annexos s'hi poden trobar models de documents per al registre de conducta i actitud (p. 41), de fitxa de reflexió (p. 45), de registre d'aula (ps. 47-48) i per treballar el diàleg intern i les relacions amb els altres (ps. 49-52). Pauta per analitzar conflictes En aquest enllaç es pot accedir a un document del Departament d'Educació, que forma part del Projecte de convivència, que pot ser útil per analitzar els elements del conflicte: persones, procés, problema. LA ESE: un antídoto contra los conflictos En aquest dossier elaborat per Joan Vaello, es pot trobar una taula actitudinal (pàgines 25-26) que té com a objectiu recollir de manera sistemàtica l'actitud de l'alumnat a l'aula i l'intercanvi d'informació entre el professorat que forma part d'un equip docent.		
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Elaborar protocols consensuats per l'equip docent amb orientacions per a la gestió efectiva de conflictes a l'aula (establiment de límits, advertiments, compromisos, etc.). Recurs H3	Cómo dar clase a los que no quieren Vaello, J. (2007): <i>Cómo dar clase a los que no quieren</i>. Barcelona: Graó. En aquest llibre s'ofereixen estratègies pràctiques per aplicar directament a l'aula amb la intenció d'orientar el professorat cap a la gestió eficaç de l'aula considerant, d'una banda, la formació integral de l'alumne i, de l'altra, les capacitats socioemocionals. La gestió de la classe es	Equips docents	

		tracta concretament a les pàgines 33-49. En el vídeo del mateix títol Juan Vaello exposa les principals idees del llibre. Metodologies i estils docents que prevenen la disrupció dins l'aula En aquesta llicència d'estudis de M.Pilar Vegas s'exposen metodologies i estils docents que promouen els aprenentatges i el bon clima d'aula. El treball conclou amb un protocol d'actuació en la gestió de l'aula com a document-marc de centre. Protocol d'actuació conductes disruptives En aquest dossier, que forma part del Proyecto Atlántida (Protocolos de Convivencia Democrática: Juan Carlos Torrego e Isabel Fernández), es proposen orientacions per donar resposta a la disrupció a l'aula.		
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Fer participar l'alumnat en el procés d'elaboració de les normes de convivència d'aula. Recurs A5	Consensuar normes de convivència Armas, M (2007). <i>Prevención e intervención ante problemas de conducta. Estrategias para centros educativos y familias</i>. Madrid: Ed. Wolters Kluwer. En aquest llibre l'autor exposa dues experiències per consensuar les normes de convivència i potenciar un bon clima a l'aula de secundària p. 241-246). A Mida Padrós; M. i altres (2002). <i>A Mida. Materials d'educació en valors</i>. GREM de la Universitat de Barcelona i Fundació Jaume Bofill. En aquest programa es pot trobar un seguit de propostes de treball per a tutoria i s'hi inclou una unitat didàctica sobre Normes de grup (ps. 35-42).	Tutors	

		Projecte de Convivència > Norma En aquest apartat de la XTEC podeu accedir a l'aplicació informàtica "Projecte de Convivència" que ofereix el tema educar en la norma, amb orientacions i recursos per treballar l'elaboració i la implementació de normes a l'aula amb l'alumnat.		
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Fer signar a l'alumnat (a partir del primer curs de l'educació secundària obligatòria o si es veu oportú, cicle superior d'educació primària), en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu, els compromisos per contribuir al bon clima de convivència a l'aula. Recurs C3	Escola i famílies En aquest apartat de la XTEC podeu accedir a l'aplicació informàtica Escola i famílies del Departament d'Educació, que ofereix la línia d'intervenció "Carta de compromís educatiu", amb orientacions i recursos per a l'elaboració dels continguts comuns i dels continguts específics de la carta de compromís educatiu.	Equip directiu Tutors	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Fomentar, en el marc d'acció tutorial, els valors necessaris per una convivència positiva a l'aula i la gestió positiva dels conflictes, com el respecte, la responsabilitat, la cooperació, etc. Recurs A1	Educación en valores En aquest espai d'Aldeas Infantiles SOS trobareu dilemes morals adequats per primària i per secundària per treballar els valors necessaris per a la convivència positiva. Materials didàctics sobre ciutadania i educació en valors En aquests materials elaborats per FETE-UGT i ISCOD-UGT, es poden trobar activitats per treballar la diversitat cultural, la igualtat, la cultura de la pau, el respecte pel medi ambient, etc. (en castellà). Educación en valores En aquest espai del sindicat d'ensenyament d'UGT es poden trobar eines didàctiques per treballar a l'aula la solidaritat (pel·lícules, converses, contes, lectures,	Comissió Convivència Coordinadors d'etapa Tutors	

		novel·les, etc.). Treball cooperatiu En aquest vídeo l'alumnat de l'Escola Can Puig de Banyoles mostra com el treball en equip promou la corresponsabilitat, la cooperació, el respecte mutu, la responsabilitat i l'augment de l'autoestima dels alumnes. A Mida Padrós, M. (2002). <i>A Mida. Materials d'educació en valors</i>. GREM de la Universitat de Barcelona i Fundació Jaume Bofill. En aquest programa s'inclouen un conjunt de propostes de treball a l'aula per treballar els valors i acompanyar l'alumnat en el seu creixement moral. Projecte de Convivència > Educar en el respecte El Departament d'Educació posa a l'abast dels centres l'aplicació informàtica per a l'elaboració del Projecte de convivència. L'aplicació desenvolupa, entre altres, les orientacions i recursos per educar en el respecte. Projecte de Convivència > Educar en l'esforç i la responsabilitat El Departament d'Educació posa a l'abast dels centres l'aplicació informàtica per a l'elaboració del Projecte de convivència. L'aplicació desenvolupa, entre altres, les orientacions i recursos per educar en l'esforç i la responsabilitat. Programa d'innovació #aquiproubullying En aquest apartat de l'XTEC està disponible tota la informació i el document transferible per organitzar el Servei comunitari Guaites en un centre de secundària. El		
--	--	--	--	--

		programa d'innovació pedagògica #aquiproubullying inclou mòduls formatius per a l'alumnat sobre habilitats socials i gestió positiva dels conflictes.		
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Impulsar des de l'acció tutorial, que l'alumnat prengui consciència que el conflicte s'ha d'entendre com una oportunitat de creixement personal i que actuï en conseqüència. Recurs A11	Educar desde el conflicto. Guía para la mediación escolar Binaburo, J.A. i Muñoz, B. (2007). <i>Educar desde el conflicto. Guía para la mediación escolar</i> . Barcelona: CEAC En aquest manual es poden trobar d'estratègies i activitats per ajudar l'alumnat a aprendre, a conviure i a entendre els conflictes com a oportunitats i a resoldre'ls mitjançant el diàleg, l'empatia i l'escolta activa.	Comissió de Convivència Orientadora educativa Tutors	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Incloure activitats relacionades amb l'educació en la gestió positiva del conflicte i la cultura de mediació en el pla d'acció tutorial. Recurs B3	Pla d'acció tutorial En el PAT de l'INS Frederic Martí Carreras de Palafrugell es contempla, en el punt referent a la millora de les relacions entre tots els membres de la comunitat educativa del centre, l'educació en el conflicte, el servei de mediació i les normes de convivència (pàg. 4-5). Programa d'innovació #aquiproubullying En aquest apartat de la XTEC, hi ha disponible tota la informació i el document transferible per organitzar el Servei comunitari Guaites en un centre de secundària. El programa d'innovació pedagògica #aquiproubullying inclou mòduls formatius per a l'alumnat sobre habilitats socials i gestió positiva dels conflictes.	Comissió de Convivència Tutors	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Oferir, en el marc del Pla de formació de centre, formació al professorat i, si escau, a les famílies, al PAS i a l'alumnat, sobre convivència i mediació escolar.	La programació general de centre de l'Institut El Calamot En aquest document el centre inclou en el seu pla de formació una formació específica sobre habilitats comunicatives, orientada a l'alumnat (pàg. 47).	Equip directiu Comissió de Convivència	

	Recurs G2			
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Potenciar el treball cooperatiu i el treball per projectes en tots els àmbits del centre educatiu per afavorir les relacions assertives. Recurs D1	Treball cooperatiu Can Puig En aquest vídeo es mostra en què consisteix el treball cooperatiu i com aquest promou la cooperació, el respecte, la responsabilitat i l'augment de l'autoestima de l'alumnat. Eines per dissenyar el projecte de convivència En aquest document de l'Escola Cultura de Pau de la UAB posa a disposició dels centres unes fitxes de treball que pretenen millorar el clima de convivència de la comunitat educativa treballant la cooperació entre l'alumnat.	Equips docents	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Programar actuacions específiques de sensibilització (clautres, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) sobre la necessitat de potenciar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de mediació. Recurs A1	Mediación, arbitraje y demás vías de gestión de conflictos en contextos educativos Avances en supervisió educativa. Revista de la Asociación de Inspectores de Educación de España. Gener 2006 En aquest article de Carme Boqué, l'autora reflexiona sobre el conflicte en el context educatiu i les estratègies per donar-li resposta, apostant per la mediació i l'arbitratge com a estratègies complementàries amb valors comunicatius i educatius propis.	Equip directiu	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Programar tallers o sessions de formació específiques adreçades a l'alumnat per a la prevenció de la violència entre iguals, el maltractament, l'assetjament, el consum i la dependència de tòxics, etc. Recurs A7	Violència. Tolerància Zero En aquest programa didàctic de l'Obra Social 'la Caixa' es pot trobar una proposta d'activitats de participació per abordar la problemàtica de la violència i un manual pràctic de tallers amb la guia teòrica i pràctica detallada per posar en marxa activitats i dinàmiques per a la prevenció de la violència de gènere a Secundària. Programa d'innovació #aquiproubullying	Orientadora Educativa	

		En aquest apartat de l'XTEC està disponible tota la informació i el document transferible per organitzar el Servei comunitari Guaites en un centre de secundària. El programa d'innovació pedagògica #aquiproubullying inclou mòduls formatius per a l'alumnat per prevenir l'assetjament entre iguals.		
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Programar, des de cada àrea, activitats per desenvolupar la competència social dels alumnes (habilitats cognitives -ensenyar a pensar-, habilitats socials, educació emocional -com relacionar-se amb un mateix i amb els altres-, etc.). Recurs B1	Projecte de Convivència > Educació socioemocional En aquest apartat de la XTEC podeu accedir a l'aplicació informàtica "Projecte de Convivència" que ofereix el tema educació socioemocional, amb orientacions i recursos per treballar les competències socioemocionals de l'alumnat.	Departaments didàctics Caps de Departament Coordinació pedagògica	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Promoure, en el marc de la tutoria, l'assemblea de classe com a espai de diàleg per prevenir els conflictes de convivència. Recurs A12	Assemblea de classe En aquesta activitat es treballa què és una assemblea, per a què serveix i com s'organitza. Assemblea de classe (CEIP Sant Miquel de Cornellà de Llobregat) En aquesta escola es potencien les reunions o assemblees de l'alumnat per promocionar la seva participació en la gestió de l'aula. L'educació democràtica, el civisme, la construcció de la convivència i l'autogestió del treball. L'assemblea d'aula En aquesta llicència d'estudis s'analitza l'assemblea d'aula com a element de participació essencial. A més d'un marc teòric i el treball de camp, a la tercera part trobem unes orientacions per a la celebració de l'assemblea d'aula (ps. 83-94).	Comissió de Convivència Coordinadors d'etapa Tutors	

Educar en la gestió positiva dels conflictes	Recollir en el PEC de centre l'educació en la gestió positiva de conflicte i la cultura de mediació. Recurs B1	Projecte educatiu de centre de l'Escola Bisbe d'Ègara de Terrassa En aquesta escola el projecte educatiu explicita l'ús de la mediació com un procés de gestió positiva de conflictes i s'impulsa l'educació en la resolució positiva del conflicte (pàg. 15-16). Projecte educatiu de centre de l'escola Ramon Castelltort d'Igualada En aquest document, el centre aposta per la filosofia de la resolució de conflictes mitjançant la mediació, fomentant la cultura de la pau i el diàleg.	Equip directiu	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Utilitzar la carta de compromís educatiu per promoure la corresponsabilitat de les famílies en l'educació en la gestió i resolució positiva dels conflictes dels seus fills i filles. Recurs A4	Escola i famílies En aquest apartat de la XTEC podeu accedir a l'aplicació informàtica Escola i famílies del Departament d'Educació, que ofereix la línia d'intervenció "Carta de compromís educatiu", amb orientacions i recursos per a l'elaboració dels continguts comuns i dels continguts específics de la carta de compromís educatiu.	Equip directiu	
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Promoure a les diferents àrees curriculars metodologies que contribueixen a educar en la gestió positiva dels conflictes com el treball cooperatiu i el treball per projectes.	Metodologies i estils docents que prevenen la disrupció dins l'aula En aquesta llicència d'estudis de M. Pilar Vegas s'exposen metodologies i estils docents que promouen els aprenentatges i el bon clima d'aula. El treball conclou amb un protocol d'actuació en la gestió de l'aula com a document-marc de centre.	Coordinació pedagògica Caps de departament Comissions didàctiques	
Educació socioemocional	Incloure en la memòria anual la valoració de les actuacions realitzades per promoure l'educació socioemocional, elaborant, si escau, propostes de millora. Recurs H2	Valoració de les actuacions En aquest document elaborat pel Departament d'Educació s'ofereixen un conjunt d'indicadors (grau d'implicació, qualitat en l'execució, grau d'impacte) per valorar les	Equip directiu	

		actuacions dutes a terme en els centres educatius per fomentar diverses línies d'intervenció en el marc del projecte de convivència.		
Educació socioemocional	Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions destinades a fomentar l'educació socioemocional en el centre. Recurs H1	Enquestes En aquest espai del web de l'escola Marinada de Cambrils es pot accedir als ítems i els resultats de l'enquesta de satisfacció adreçada a les famílies. Valoració de la satisfacció familiar En aquest document de l'Institut Celestí Bellera de Granollers, emmarcat dins els Plans Educatius d'Entorn, es recull l'experiència del centre d'avaluar el grau de satisfacció de les famílies respecte als diferents serveis educatius oferts. Altres enllaços relacionats: Resultats del qüestionari de clima escolar Avaluació del grau de satisfacció de les famílies amb els serveis educatius del nostre institut	Equip directiu Coord. ISO	
Educació socioemocional	Incloure en el Pla de formació de centre actuacions formatives relacionades amb l'educació socioemocional. Recurs F1	Projecte de convivència. Educar en la gestió positiva de conflictes En aquest curs telemàtic del Departament d'Educació s'oferien recursos i s'aprofundeix en la gestió positiva dels conflictes com a estratègia educativa fonamentada en	Equip directiu	

		l'educació socioemocional.		
Educació socioemocional	Disposar de recursos i materials que ajudin al desenvolupament socioemocional i comunicatiu. Recurs D2	Reconeixement d'emocions i necessitats En aquest espai del Departament d'Educació es pot accedir a les 36 cartes de les emocions i les 36 cartes de les necessitats, un recurs que permet aprendre, mitjançant el joc, a reconèixer, identificar i posar nom els propis sentiments i emocions. Programa d'innovació pedagògica #aquiproubullying En aquesta pàgina de la XTEC es presenta la proposta didàctica del Programa d'innovació #aquiproubullying, que ofereix, entre d'altres, mòduls de formació per a famílies i per a alumnes sobre "Educació Socioemocional" i sobre "Gestió positiva conflictes" Una comunitat educativa restaurativa i resilient En aquesta pàgina de la XTEC es parteix de la necessitat de facilitar a tota la comunitat educativa estratègies per promoure un model d'escola que té cura de les persones individualment i col·lectiva ofereix un marc teòric i un banc de recursos basats en l'enfocament restauratiu per promoure la resiliència. Kxa de Convivència: Educació Infantil i Primària En aquest recurs, editat pel Departament d'Educació, s'ofereixen activitats per treballar diferents aspectes que intervenen en la convivència com la competència social, la comunicació, les emocions, etc. en les diverses etapes d'Educació Infantil i Primària.	Comissió de convivència Coord. de Convivència	

		5 Kxs de Convivència: Educació Secundària Obligatòria En aquest recurs editat pel Departament d'Educació es pot accedir a un conjunt de materials per treballar diferents aspectes que afavoreixen l'educació socioemocional entre els alumnes. A destacar la Kxa d'emocions, amb activitats per conèixer, comprendre i valorar els sentiments d'un mateix i dels altres, i la Kxa de comunicació. GROP. Grup de Recerca en Orientació Psicopedagògica En aquest espai de la Universitat de Barcelona es pot accedir a informació diversa sobre educació emocional: línies d'investigació, publicacions, formació, enllaços d'interès, etc. ¿Cómo educar las emociones? Bisquerra, R. (2012). <i>¿Cómo educar las emociones?: la inteligencia emocional en la infancia y la adolescencia</i>. Esplugues de Llobregat: Hospital Sant Joan de Déu, Cuadernos Faros, 6. Selecció d'articles i recursos sobre educació i intel·ligència emocional. Aquesta publicació s'adreça a diferents col·lectius, però la majoria de continguts són aplicables a l'escola. Carpna A. (2012). Com et sents? Educació socioemocional dels 5 als 12 anys. Vic: Eumo. L'autora d'aquest llibre dona les eines perquè famílies i mestres incorporin la dimensió emocional en l'educació dels infants. El llibre s'estructura a partir de quatre grans blocs temàtics: autoestima, gestió d'emocions i		
--	--	---	--	--

		sentiments, empatia i resolució positiva de conflictes. Cada bloc consta d'un apartat teòric, que pretén contribuir a la reflexió sobre la pràctica educativa, i un altre de pràctic, que inclou un bon nombre de propostes, activitats i recursos d'intervenció psicoeducativa. Cuadrado, M.; Pascual, V. (2011). Educación emocional: Programa de actividades para Educación Secundaria Obligatoria. Barcelona: Wolters Kluwer. En aquesta publicació es presenten activitats pràctiques plantejades pel grup de recerca en orientació psicopedagògica (GROP), pensades per ser incloses dins un programa d'educació emocional. Presenta cinc blocs temàtics (control emocional, habilitats de vida, autoestima, consciència emocional i habilitats socioemocionals) diferenciades en dues etapes: de 12 a 14 i de 14 a 16. Kits Caixa Valores Aquest recurs educatiu, adreçat al professorat i l'alumnat de Primària, pretén reforçar els valors i el compromís social des de l'àmbit escolar. Dels tres kits disponibles, en destaquem el d'IDENTITAT que permet treballar, entre altres aspectes, la valoració de les qualitats personals i l'autoestima i el de CONVIVÈNCIA, que pretén millorar la connexió i la comprensió dels altres.		
Educació socioemocional	Concretar en la programació curricular com es promouran i s'avaluaran la competència comunicativa i la competència social. Recurs B8	Àmbit lingüístic. Competències bàsiques En aquest espai de l'XTEC, hi podem trobar orientacions i experiències de centres per treballar i avaluar la competència lingüística, com per exemple: Coavaluació de l'exposició oral Ús d'instruments d'avaluació formativa per a la redacció	Caps de Departament Coordinació pedagògica	

		d'una notícia. Competència social i ciutadana L'annex 1 del decrets 142/2007 i 143/2007, d'ordenació dels ensenyaments d'educació primària i educació secundària obligatòria, especifica els aspectes principals de la competència social i ciutadana i determina que des de les programacions de totes les àrees curriculars l'han de tenir en compte per contribuir a desenvolupar-la.		
Educació socioemocional	Incloure en la carta de compromís educatiu els objectius i compromisos per a la creació i el manteniment d'un entorn de convivència i respecte en el centre. Recurs B4	Orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís educatiu En aquest apartat de la XTEC podeu accedir a l'aplicació informàtica Escola i famílies del Departament d'Educació, que ofereix la línia d'intervenció Carta de compromís educatiu, amb orientacions i recursos per a l'elaboració dels continguts comuns i dels continguts específics de la carta de compromís educatiu. També n'inclou models.	Equip directiu	
Educació socioemocional	Programar, des del currículum, la competència social. Recurs D1	Del currículum a les programacions Aquest document, editat pel Departament d'Educació, explicita programacions de diferents àrees i nivells per competències, entre elles la social i ciutadana.	Equips docents Caps de Departament Coordinació pedagògica	
Educació socioemocional	Utilitzar canals de comunicació per afavorir la relació entre els membres de la comunitat escolar i el sentiment de pertinença al centre. Recurs C4	XTECBlocs En aquest espai del Departament d'Educació els centres poden crear els seus blocs i donar a conèixer les seves activitats i experiències. Revistes En aquest espai de la XTEC els centres poden divulgar	Equip directiu Comissió TAC	

		les revistes que elaboren amb l'alumnat. L'institut a Facebook L'Institut Daniel Blanxart d'Olesa de Montserrat incorpora el Facebook com un sistema de comunicació i informació amb la comunitat educativa. Institut Josep Lladonosa En el web d'aquest centre de Lleida es poden trobar diferents maneres de comunicar-se amb el centre: telèfon, correu electrònic, twitter, bústia de suggeriments, etc.		
Educació socioemocional	Concretar en la Programació general anual de centre les accions que es realitzaran per fomentar l'educació socioemocional en el centre. Recurs B2	Programació general anual En la programació general anual de l'escola Baldiri Reixach, destaquen les actuacions a favor de l'educació socioemocional dins la seva PGAC (pàgines 72 i 73)		
Educació socioemocional	Incorporar els valors de l'educació socioemocional en el Projecte educatiu. Recurs B1	L'Educació socioemocional a l'Escola El Viver En el seu web, aquesta escola ens presenta el Projecte d'Educació Socioemocional del centre basat en l'obra <i>Com et sents?</i> de la mestra Anna Carpena. Els objectius d'aquest projecte són, entre d'altres, promoure la reflexió, entre el professorat, sobre la pròpia pràctica docent i la pròpia construcció personal i aprendre a gestionar les emocions de manera que es puguin atènyer nivells més alts de desenvolupament i benestar personal i social. Programa d'innovació pedagògica #aquiproubullying En aquesta pàgina de la XTEC es presenta la proposta didàctica del Programa d'innovació #aquiproubullying, que ofereix, entre d'altres, mòduls de formació per a famílies i	Orientadora educativa Comissió de convivència Equip directiu	

		per a alumnes sobre “Educació Socioemocional” i sobre “Gestió positiva conflictes”		
Educació socioemocional	Prendre consciència que tota la comunitat escolar (professorat, pares i mares, membres del PAS) som un model de referència per a l'alumnat. Recurs A2	Què funciona en educació? En aquesta publicació de la Fundació Jaume Bofill i ivalua, Queralt Capsada recorda la importància del modelatge educatiu i de l'educació socioemocional per millorar l'èxit educatiu i la integració social de l'alumne, desenvolupant i millorant les interaccions socials entre companys i augmentant l'autocontrol de les emocions.	Claustre de professors Equip directiu	
Educació socioemocional	Programar actuacions específiques de sensibilització (clauses, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) sobre educació socioemocional. Recurs A1	Jornades d'Educació Emocional En aquest web de l'ICE de la Universitat de Barcelona, hi podem trobar un ampli recull de materials de diverses edicions de les Jornades d'Educació Emocional que poden ser utilitzats com a material de reflexió per a l'equip docent. Activitats digitals per al desenvolupament de les competències socioemocionals i en valors. En aquest espai web de Núria Alart trobareu articles per sensibilitzar el claustre sobre l'educació socioemocional.	Comissió de convivència Coordinador/a de convivència	
Educació socioemocional	Vetllar perquè les situacions de canvi de classe o d'activitat es facin de manera ordenada i relaxada. Recurs E5	Música per als canvis de classe a l'Institut Manuel de Montsuar de Lleida. En el web d'aquest institut ens presenten el seu projecte de millora del clima de convivència en el centre i que inclou aquesta activitat d'assenyalar els canvis de classe amb música. Setmanalment, en el bloc de música, es publica la programació diària de la temàtica i les peces que se sentiran en els canvis de classe.	Cap d'Estudis Claustre de professors	
Educació socioemocional	Fer accions de Servei Comunitari com un instrument per desenvolupar la competència social i el compromís	Servei Comunitari El Departament d'Educació ha endegat l'acció d'Impuls del Servei Comunitari per a l'alumnat de Secundària	Orientadora Educativa	

	cívic. Recurs C4	Obligatòria, amb l'objectiu, entre altres, de garantir que els estudiants experimentin i protagonitzin accions de compromís cívic que n'afavoreixin la inclusió i l'arrelament al territori.	Coordinadora ESO Tutors/es 4t ESO	
Educació socioemocional	Planificar dinàmiques de grup per potenciar una conducta assertiva entre els alumnes. Recurs B3	Programa d'innovació pedagògica #aquiproubullying En aquest apartat de la XTEC es pot accedir als materials d'aquest programa adreçat a tots els membres de la comunitat escolar. Consulteu les activitats per a alumnes dels mòduls d' "Educació Socioemocional" i de "Gestió positiva conflictes" Cicle mitjà (6-9 anys) Decideix I En el marc del Programa de competència social editat pel Departament d'Educació, es pot accedir a activitats que desenvolupen les habilitats socials i cognitives. Per exemple: els problemes interpersonals tenen solució (p. 91-92). Qüestionari per avaluar l'assertivitat (6-9 anys) En el marc del Programa de competència social editat pel Departament d'Educació, s'ofereix aquest qüestionari.	Comissió de convivència Tutors	
Educació socioemocional	Planificar dinàmiques de grup per practicar l'empatia entre els alumnes. Recurs B2	Carpena A.: Habilitats socials i educació de valors des de l'acció tutorial. Curs 1998-1999. Aquesta llicència d'estudis recull materials per treballar l'educació emocional i les habilitats socials. S'estructura en quatre capítols: autoestima, emocions i sentiments, empatia i resolució positiva de conflictes. En el capítol Empatia (p. 60-84) s'ofereixen activitats i recursos per treballar-la. Programa d'innovació pedagògica #aquiproubullying	Comissió de convivència Tutors	

		En aquest apartat de la XTEC es pot accedir als materials d'aquest programa adreçat a tots els membres de la comunitat escolar. Consulteu les activitats per a alumnes dels mòduls d' "Educació Socioemocional" i de "Gestió positiva conflictes" Cicle superior (10-11 anys) Decideix II En el marc del Programa de competència social editat pel Departament d'Educació, es pot accedir a activitats que desenvolupen les habilitats socials i cognitives. Per exemple: definir, buscar alternatives, empatia (p. 79-88). Dinàmiques de grup En aquest espai del web de Núria Alart trobareu diferents activitats per a la creació de dinàmiques de grup a fi de treballar l'empatia i conductes assertives.		
Educació socioemocional	Realitzar activitats perquè l'alumnat desenvolupi la seva capacitat de resiliència. Recurs A7	Escolta'm. La resiliència i la vinculació afectiva en l'acció tutorial En aquesta llicència es fa un estudi basat en el projecte Escolta'm, el qual pretén estimular la motivació pel treball i l'aprenentatge. Edualter En aquest web es comparteixen una selecció de pel·lícules adreçades a alumnes de totes les edats amb la seva fitxa tècnica i diverses propostes didàctiques per a treballar tant a nivell educatiu formal com no-formal després d'haver-les vist. 365 Batecs. Vivències per reflexionar i actuar En aquest web de l'Obra Social Sant Joan de Déu es	Comissió de convivència Orientadora educativa Tutors	

		recullen testimonis en forma de vídeo per acostar als joves la realitat de les persones més vulnerables i treballar l'educació en valors. El web s'estructura al voltant de diversos àmbits (sense llar, salut mental, infància hospitalitzada, discapacitat, etc.) i diferents valors (respecte, solidaritat, responsabilitat, resiliència, etc.). Premi de Civisme 2015.		
Educació socioemocional	Desenvolupar estratègies d'autoconeixement (tests de personalitat, enquestes sobre gustos i aficions, activitats d'autoavaluació, etc). Recurs A6	Sóc tutor, què he de fer? Aquest document elaborat pel GRAT (Grup de recerca per a l'acció tutorial) de l'ICE de la UB és una guia per al professorat de Secundària que s'incorpora en la seva tasca docent. S'hi aborden, entre altres temes d'interès, les funcions del tutor o tutora en relació al grup classe (p. 46-48). En els annexos, s'aporten diverses fitxes per treballar amb l'alumnat <u>activitats d'autoconeixement</u>. Per exemple, La història del meu nom, Targeta de presentació, Test de personalitat, Autoexploració del jo, Com sóc jo i com em veuen els altres, Valoració dels meus resultats, etc. (p. 83-94). Programa A Mida Padrós; M. i altres (2002): <i>A Mida. Materials d'educació en valors</i>. GREM de la Universitat de Barcelona i Fundació Jaume Bofill. Aquest programa intenta afavorir el desenvolupament de la intel·ligència moral en l'alumnat amb un seguit de propostes d'activitats a classe de tutoria. Es treballen valors com el respecte, la sinceritat, el diàleg o la cura dels altres. Inclou unitats didàctiques sobre l'autoconeixement, entre altres temes, adequades per a l'ESO. Per exemple: Com som, Escoltar els altres, etc.	Comissió de convivència Orientadora educativa Tutors	

Educació socioemocional	Promoure activitats curriculars que permetin expressar i argumentar opinions, pensaments, emocions i vivències. Recurs C3	Projecte Filosofia 3/18 Aquest projecte constitueix un currículum ampli i sistemàtic que té com a objectiu reforçar les habilitats del pensament dels estudiants. Amb aquest programa es pretén reforçar la capacitat reflexiva dels alumnes i potenciar-ne el debat d'arguments i opinions. Judit. Un curtmetratge sobre el bullying En aquest espai s'hi pot accedir, fruit d'un treball de recerca de Batxillerat de Marc Vadillo, a un dels tres curtmetratges que expliquen una mateixa història d'assetjament a una noia de 15 anys.	Coordinadora ESO Caps de departament Equips docents	
Educació socioemocional	Potenciar els càrrecs de responsabilitat (delegat/da, encarregats de material, llista, neteja, etc.) i les assemblees d'aula com una oportunitat per fomentar la competència social. Recurs B4	Fitxes i recursos sobre participació Dels recursos elaborats pel Departament d'Ensenyament per potenciar la participació de l'alumnat en els centres educatius, destaquen: • Assemblea de classe: Activitat en la qual es treballa què és una assemblea, per a què serveix i com s'organitza. • Elecció del delegat o delegada: Activitat que ajuda a reflexionar sobre els aspectes a tenir en compte a l'hora de triar un delegat/da. Assemblea de classe (Escola Sant Miquel de Cornellà de Llobregat) En el web de l'Escola Sant Miquel de Cornellà de Llobregat es potencien les reunions o assemblees de l'alumnat per promoure el debat i la reflexió. Reunions de delegats i assemblees d'aula Els materials publicats en aquest bloc mostren com mestres i alumnes de l'Escola Rosella de Terrassa han	Coordinació pedagògica Tutors	

		iniciat un projecte per millorar la convivència en el centre. S'ha creat la figura del delegat, subdelegat i secretari d'aula per afavorir les tasques i gestions de les seves assemblees. Hi participen alumnes des de P3 fins a 6è de Primària.		
Educació socioemocional	Responsabilitzar l'alumnat del seu aprenentatge. Recurs A5	Orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís educatiu En aquest apartat de la XTEC podeu accedir a l'aplicació informàtica "Escola i famílies. Junts x l'Educació" del Departament d'Educació, que ofereix orientacions i models per a l'elaboració dels <u>continguts específics addicionals</u> de la carta de compromís educatiu, que pot ser signada per l'alumne a partir del primer curs d'Educació Secundària o, si es veu oportú, cicle superior d'Educació Primària. Mitjançant aquest compromís i el seguiment que se'n deriva s'ajuda l'alumnat a fer-se responsable del seu aprenentatge.	Equip directiu Tutors	
Educació socioemocional	Realitzar activitats perquè l'alumnat gestioni i reguli les seves emocions (preveure estats emocionals negatius, generar emocions positives, autocontrolar-se, etc.). Recurs A3	Reconeixement d'emocions i necessitats En aquest espai del Departament d'Educació es pot accedir a les 36 cartes de les emocions i les 36 cartes de les necessitats , un recurs que permet aprendre, mitjançant el joc, a reconèixer, identificar i posar nom els propis sentiments i emocions. Aquesta proposta pot contribuir a la regulació i l'autonomia emocional, i a millorar les competències socials i per al benestar. Programa d'innovació pedagògica #aquiproubullying En aquest apartat de la XTEC es pot accedir als materials d'aquest programa adreçat a tots els membres de la comunitat escolar. Consulteu les activitats per a alumnes	Departament d'orientació educativa Comissió de convivència Tutors	

		dels mòduls d' "Educació Socioemocional" i de "Gestió positiva conflictes". Primer cicle d'Educació Secundària Obligatòria. Habilitats cognitives, creixement moral i habilitats socials En el marc del Programa de competència social editat pel Departament d'Educació, es pot accedir a orientacions que afavoreixen el control emocional (p. 87-90). Segon cicle d'Educació Secundària Obligatòria. Habilitats cognitives, creixement moral i habilitats socials En el marc del Programa de competència social editat pel Departament d'Educació, es pot accedir a orientacions que afavoreixen el control emocional (ps. 92-95). KitsCaixa Valors Aquest recurs educatiu, adreçat al professorat i l'alumnat de Primària, pretén reforçar els valors i el compromís social des de l'àmbit escolar. Dels tres kits disponibles, en destaquem el d'Identitat, que permet treballar, entre altres aspectes, l'autocontrol. En el portal EduCaixa també es pot accedir als recursos interactius per a l'educació socioemocional i en valors. Recursos per a la interiorització En el marc del Projecte d'educació socioemocional que desenvolupa l'Obra Social la Caixa es pot accedir a un conjunt de recursos digitals per aconseguir recuperar l'autocontrol, alliberar tensions, augmentar la concentració i aconseguir estats de relaxació activa. Consciència emocional i resolució de conflictes		
--	--	--	--	--

		En aquesta experiència de l'Escola Mestral de Sant Feliu de Llobregat es treballa l'educació emocional orientada a la gestió de conflictes promoguts per l'emoció de la ràbia (acollir i acceptar aquesta emoció, proporcionar estratègies per a l'autoregulació emocional, experimentar diferents maneres de canalitzar-la, etc.).		
Educació socioemocional	Desenvolupar actuacions orientades a l'aprenentatge i l'aprofundiment de les llengües maternes de l'alumnat. Recurs B3	Llengües d'origen El Departament d'Educació ofereix als centres recursos per treballar 10 llengües diferents i així poder donar impuls a un Projecte Lingüístic Plurilingüe: diccionaris, recursos per aprendre les llengües, etc. Llengües familiars En el marc del Pla educatiu d'entorn de Sabadell, es porta a terme aquest projecte que fomenta i dona a conèixer la riquesa del bagatge lingüístic de l'alumnat dels centres. El projecte consta de dues fases: A la primera es treballa amb els centres de Primària d'un districte de Sabadell, els instituts de Secundària vinculats i la Biblioteca municipal del districte. A la segona fase, s'incorporen les famílies participants en la redacció de contes en les seves llengües. Dia de les llengües maternes En aquest vídeo elaborat per l'Escola Centelles de Constantí veiem com, per celebrar el Dia de les llengües maternes, alumnes de diferents nivells es presenten amb la seva llengua materna. Escola Agustí Bartra En aquest vídeo es mostren les activitats que es van oferir als alumnes per celebrar el Dia de les llengües maternes. En aquest cas es tracta d'una activitat d'aula	Departament de llengua Coordinadora LIC	

		que fan els pares dels alumnes en la seva llengua materna.		
Educació socioemocional	Fomentar l'aprenentatge de la llengua catalana com element de comunicació i cohesió social. Recurs B2	Activitats adreçades a les famílies. En el marc del PEE de Canovelles, es contemplen, entre altres activitats, cursos de català de diferents nivells per a pares i mares del municipi. Taller de famílies En el marc del PEE de Calaf, s'ofereixen tallers per a famílies autòctones i novingudes al voltant de temes del seu interès. La finalitat d'aquesta activitat és afavorir el contacte entre elles independentment de la seva procedència, utilitzant la llengua catalana com a eina de comunicació i aprenentatge. Els tallers poden anar acompanyats de xerrades i sortides a llocs significatius de Catalunya.	Coordinadora LIC	
Educació socioemocional	Utilitzar els recursos i les orientacions de l'espai Famílies del web del Departament d'Educació referents a l'educació en valors i orientar-ne l'ús. Recurs A1	Famílies En aquest espai per a famílies del Departament d'Educació es permet als centres promoure la participació i el compromís de les famílies. Entre els recursos que s'ofereix destaca l'apartat Fomentem els valors Fem un bon ús de les tecnologies En aquest apartat de l'espai Famílies del web del Departament d'Educació, trobareu orientacions i recursos per treballar amb les famílies l'ús responsable de les tecnologies de la comunicació i les xarxes socials.	Comissió de convivència Tutors	
Norma	Crear o potenciar els òrgans existents per fer el seguiment de l'aplicació de les normes en el centre de forma quotidiana. Recurs	Comissió de convivència En aquest document de l'Escola de Cultura de Pau es proposa la creació d'una comissió de convivència per dinamitzar la millora de la convivència en els centres i,	Equip directiu	

	D1	entre altres objectius, establir i revisar els procediments d'elaboració i revisió de les normes de centre i de les normes de l'aula. Comissió de convivència Institut Quercus, Sant Joan de Vilatorrada En aquest document que recull les NOFC de l'Institut Quercus, es destaca la comissió de convivència com un dels òrgans que té com a finalitat vetllar per l'adequació i l'aplicació de la normativa en el centre educatiu.		
Norma	Incloure la valoració de les actuacions realitzades per promoure el compliment i seguiment de les normes en la memòria anual, elaborant, si escau, propostes de millora. Recurs G2	Valoració de les actuacions En aquest document elaborat pel Departament d'Educació s'ofereix un conjunt d'indicadors (grau d'implicació, qualitat en l'execució, grau d'impacte) per valorar les actuacions dutes a terme en els centres educatius a fi de fomentar diverses línies d'intervenció en el marc del projecte de convivència	Equip directiu	
Norma	Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre l'aplicació i compliment de les normes en el centre. Recurs G1	Grau de satisfacció de la comunitat educativa en relació amb la convivència En aquest document elaborat pel Departament d'Educació s'ofereix un model de qüestionari amb la finalitat que cada sector de la comunitat educativa indiqui el seu grau de satisfacció respecte a diversos aspectes relacionats amb la convivència en els centres educatius (clima de centre, normes de convivència, situacions de conflicte, etc.). Solució als problemes de disciplina. Ferramentes per a un pla de Convivència. Generalitat Valenciana En aquest document elaborat per la Generalitat Valenciana s'ofereixen al professorat pautes de valoració de la disciplina tant al centre (p. 34) com a l'aula (p. 48).		

		Model de qüestionari de satisfacció En aquest model de qüestionari de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana es persegueix avaluar la convivència del centre i l'aplicació del Pla de convivència.		
Norma	Fer activitats per conèixer i interioritzar les normes d'aula i de centre (teatralitzacions, seqüències de còmics, etc.) utilitzant recursos apropiats per al grup. Recurs D2	Ben educats En aquest vídeo d'Edu3.cat les persones entrevistades responen a preguntes com: Són educats els catalans? Respecten les normes? Eduquen bé els seus fills? Aquest material pot servir per treballar amb l'alumnat la necessitat i el respecte per les normes. Joc de l'escala En aquest web d'"Elter.net" es parla d'una activitat educativa, que és duta a terme a Manlleu entre els escolars per divulgar les normes bàsiques d'una comunitat de veïns a través d'un joc, consistent en una gran lona que simula un bloc de pisos i l'objectiu és arribar de baix a dalt de la teulada superant proves i preguntes sobre convivència en un habitatge. La prova pilot s'ha fet amb alumnes de 5è. de primària de l'Escola Pompeu Fabra.	Tutors	
Norma	Donar la possibilitat que els alumnes realitzin una autoavaluació del compliment de les normes mensualment. Recurs F1	Solució als problemes de disciplina. Ferramentes per a un Pla de convivència. Generalitat Valenciana En aquest dossier s'ofereixen pautes diverses d'observació, molt específiques i per diferents àmbits, que poden ser d'utilitat al tutor per a l'elaboració de pautes d'autoavaluació per als alumnes de la disciplina a l'aula.	Tutors Equips docents	
Norma	Treballar amb l'alumnat algunes normes tàcites de comportament		Tutors	

	que mantenen entre ells i que comporten problemes de funcionament i convivència (el concepte de “xivato”, l’encobriment d’una amenaça, etc.). Recurs E2	Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant l’assetjament i el ciberassetjament entre iguals En aquest protocol publicat pel Departament d’Educació es pot trobar una guia per a l’alumnat que permet, entre altres, treballar amb els alumnes perquè comprenguin que avisar o intervenir en una situació d’indefensió no és ser “xivato”. #aquiproubullying En aquest programa d’innovació pedagògica es proposa un mòdul formatiu sobre “Detectar i aturar l’assetjament”, en què hi ha una activitat sobre com reconèixer una situació d’assetjament amb la qual es poden treballar els prejudicis associats a la paraula “xivato” (p. 5).	Equips docents Coordinació pedagògica	
Norma	Incidir en els deures o responsabilitats per garantir els drets de tothom recollits en les NOFC. Recurs C2	Els drets de l’infant a l’escola Le Gal, J. (2005): <i>Els drets dels infants a l’escola. Una educació per a la ciutadania</i>. Barcelona: Ed. Graó En aquest llibre l’autor explicita que la base de l’exercici de les llibertats és el respecte dels principis del dret i l’aprenentatge dels límits (ps. 80-89). A més, fa una anàlisi de l’elaboració d’una regla en una classe (ps. 104-106) i exemplifica com s’apliquen a l’escola (quadre 11) les normes elaborades per les classes (ps. 156-158).	Tutors Equips docents Coordinació pedagògica	
Norma	Promoure la participació de l’alumnat en l’elaboració de les normes de convivència d’aula i assegurar el compromís de tothom. Recurs C1	Normes del grup Padrós, M. i altres (2002): <i>A Mida. Materials d’educació en valors</i>. GREM de la Universitat de Barcelona i Fundació Jaume Bofill. En aquest web de la Fundació Jaume Bofill, se’ns presenta el Programa “A Mida”, que intenta afavorir el desenvolupament de la intel·ligència moral en l’alumnat	Tutors	

		amb un seguit de propostes de treball a classe de tutoria. Inclou una unitat didàctica de 1r. cycle on es treballen les normes del grup (ps. 1-4). Clima d'aula En aquesta experiència del SES Badalona, els alumnes han de fer propostes concretes de normativa per millorar el clima de la seva pròpia aula. Una vegada assolit l'objectiu de millora, el grup en proposa un altre. El tutor reforçarà sempre de manera positiva les fites aconseguides (mencions, diplomes, comunicació a les famílies, etc.). Prevención e intervención ante problemas de conducta Armas, M. (2007): <i>Prevención e intervención ante problemas de conducta. Estrategias para centros educativos y familias</i>. Madrid: Ed. Wolters Kluwer En aquest llibre l'autor exposa dues experiències que es van realitzar en dos grups d'ESO, un de segon i l'altre de tercer, per consensuar les normes de convivència i potenciar un clima a l'aula (ps. 241-246).		
Norma	Promoure l'establiment de normes clares, concretes i compartides per afavorir la convivència del grup i l'aprenentatge a l'aula. Recurs B4	Prevención e intervención ante problemas de conducta Armas, M. (2007): <i>Prevención e intervención ante problemas de conducta. Estrategias para centros educativos y familias</i>. Madrid: Ed. Wolters Kluwer En aquest llibre l'autor exposa dues experiències que es van realitzar en dos grups d'ESO, un de segon i l'altre de tercer, per consensuar les normes de convivència i potenciar un bon clima a l'aula (ps. 241-246).	Comissió de convivència, Cap d'Estudis	
Norma	Donar a conèixer les conseqüències de l'incompliment de les normes a l'alumnat. Recurs B3	NOFC de l'Institut Camí de Mar En aquest document que recull les NOFC de l'Institut Camí de Mar, en el capítol 10, s'estableixen les mesures	Comissió de convivència	

		correctores i sancionadores i la seva gradació, que s'aplicaran a conductes contràries i greument perjudicials per a la convivència.	Cap d'estudis	
Norma	Establir les mesures necessàries i els compromisos entre família i tutor del centre en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per garantir el compliment de les normes per part de l'alumnat. Recurs H2	Orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís educatiu. En aquest dossier elaborat pel Departament d'Educació s'ofereixen orientacions i models per a l'elaboració de continguts específics addicionals a la carta de compromís educatiu.	Equip directiu	

6. Concreció dels protocols d'actuació

La Generalitat de Catalunya ofereix diversos protocols d'actuació per aplicar en cas de conflictes i problemes greus per a la convivència:

[Circuit simplificat d'intervenció i Protocols per a la millora de la convivència](#)

A part del circuit simplificat, existeixen protocols específics en relació a les tipologies de conflicte:

- Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals

- Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant conductes d'odi i discriminació
- Protocol d'actuació amb menors de catorze anys en situacions de conflicte o comissió d'una infracció penal
- Protocol d'intervenció en cas de conflicte greu
- Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat
- Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme
- [Protocol per a l'atenció i acompanyament de l'alumnat transgènere en els centres educatius](#)

Així mateix, també podem trobar una relació de documents vinculats a la fase d'intervenció educativa dels protocols per a la millora de la convivència, que poden servir com a recursos educatius:

- Informe de reconeixement dels fets i acceptació de la sanció (fases 1 i 5)
- Mapa de seguretat (fase 1)
- Mapa de protecció (fase 2)
- Guió per a l'entrevista amb l'alumnat acompanyant (fase 2)
- Mesures d'acompanyament (fase 2)
- Orientacions per a l'entrevista amb les famílies (fase 4)
- Relació d'acords i compromisos (fase 4)
- Addenda de la carta de compromís educatiu (fase 4)
- Cercles restauratius (fase 6)

Protocol de centre per a la detecció i denúncia d'assetjament o situacions de violència entre l'alumnat

Tots els membres de la comunitat escolar (professorat, alumnat, famílies i PAS) som **responsables** de vetllar per la **convivència pacífica** en el centre i el benestar de totes les persones.

En cas que un membre de la comunitat escolar del centre **observi o sigui informat** d'una situació de violència, cal que realitzi els passos següents.

Si la detecció la fa un membre del **professorat**:

- Ha d'obrir una **incidència** a través de Clickedu on indiqui la data, el motiu i els alumnes implicats.
- Ha d'**informar verbalment el tutor/a** de l'existència de la incidència (en persona o a través de missatgeria).
- El tutor ha d'**informar l'equip directiu**, que procedirà a determinar si és necessari obrir un protocol i informar a l'USAV i a Inspecció Educativa del cas, tals com s'indica al Projecte de Convivència.

Si la detecció la fa d'un **alumne/a**, té 3 vies per a poder denunciar la situació:

- Informar el **tutor/a**. A partir d'aquí, el tutor/a seguirà els mateixos passos establerts pel professorat (obrir incidència, informar direcció...).
- Informar-ho a un dels **alumnes referents de violència zero**. En aquest cas, l'alumne/a referent haurà de notificar-ho al coordinador/a de la seva etapa (ESO, Batxillerat o Cicles Formatius). A partir d'aquí, se seguirien els mateixos passos establerts pel professorat (obertura d'incidència, aplicació de protocol...).

- Realitzar una alerta d'assetjament escolar a partir de **Clickedu** (veure passos en el tutorial que hi ha a [continuació](#)). Aquesta alerta passarà directament a un membre de l'equip directiu que realitzarà els passos per determinar si existeix una situació de violència i, per tant, si cal aplicar els protocols i notificar-ho a Inspecció Educativa i l'USAV.

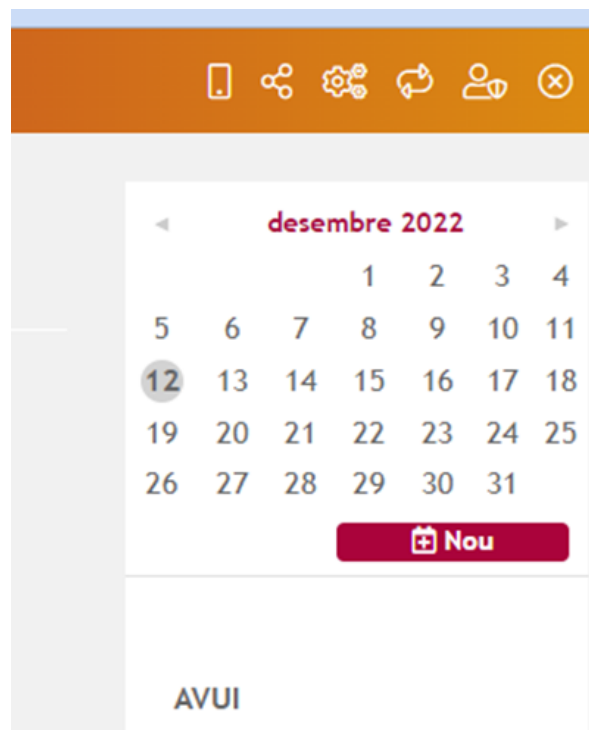
Si la detecció la fa un **familiar** d'un alumne/a:

- En cas que la violència observada sigui sobre el **fill/a o d'un company d'aula**.
 - Notificar-ho al seu **tutor/a**, a partir d'una descripció dels fets observats. A partir d'aquí, se seguirien els mateixos protocols establerts pel professorat.
- En cas que observi o tingui notícia d'una situació de violència entre alumnat de l'escola que **no és del grup classe del seu fill/a**.

Posar-se en contacte amb algun membre de l'**equip directiu** (personalment o via correu electrònic) per informar de la situació.

Alerta d'assetjament escolar amb Clickedu

1. Per avisar d'un cas d'assetjament escolar al centre, tant si sou les víctimes, com si sou testimonis, podeu utilitzar el següent botó que trobareu al menú de funcionalitats de clickedu.

2. Us apareixerà la pantalla següent:

2.a. Si sou víctima d'assetjament escolar:

marqueu l'opció corresponent i escriviu un comentari sobre l'assetjament que esteu patint. A continuació, premeu el botó guardar.

Alerta d'assetjament escolar

- ☒ Soc víctima d'assetjament escolar
☐ Soc testimoni d'assetjament escolar

Comentaris

 Guardar

X Tancar

2.b. Si sou testimonis d'assetjament escolar:

marqueu la segona opció i us apareixerà la pantalla següent. En aquest cas, podeu fer un avís anònim (clicant l'opció), i heu d'indicar el nom de la víctima i un comentari sobre l'assetjament del qual sou testimoni.

Alerta d'assetjament escolar

- ☐ Soc víctima d'assetjament escolar
☒ Soc testimoni d'assetjament escolar
☐ Avis anònim *(no s'indicarà qui fa l'avis)*

Victima

Comentaris

 Guardar

En tots dos casos, un responsable de l'equip directiu del centre rebrà un avís i el cas Ves gestionarà.